**Таблица за съответствие на**
**Директива (ЕС) 2024/1233 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка**

| Директива | Българско законодателство | Степен на съответствие |
|---|---|---|
| **Директива (ЕС) 2024/1233 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка** | **Закон за чужденците в Република България (ЗЧРБ)**<br>**Закон за трудовата миграция и трудовата мобилност (ЗТМТМ)**<br>**Закон за насърчаване на заетостта (ЗНЗ)**<br>**Закон за защита от дискриминация (ЗЗДискр.)**<br>**Закон за българските лични документи (ЗБЛД)**<br>**Закон за насърчаване на заетостта (ЗНЗ)**<br>**Правилник за прилагане на ЗЧРБ (ППЗЧРБ)**<br>**Правилник за прилагане на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност (ППЗТМТМ)** | |
| **ГЛАВА I**<br>*ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ*<br>**Член 1**<br>*Предмет*<br>1. С настоящата директива се предвижда:<br>а) единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за издаване на единно разрешение за пребиваване с цел работа на територията на държава членка, за да се опростят процедурите за техния прием и да се облекчи контролът на статута им;<br>б) общ набор от права за работниците от трети държави, които пребивават законно в държава членка, независимо от целите, за които са приети първоначално на територията на тази държава членка, на основата на равно третиране с гражданите на тази държава членка.<br>2. Настоящата директива не засяга правото на държавите членки да определят капацитета за прием на граждани на трети държави съгласно член 79, параграф 5 ДФЕС. | **ЗЧРБ**<br>**Чл. 1.** (1) Този закон определя условията и реда, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България.<br>(2) Този закон се прилага и по отношение на членовете на семейството на български гражданин, които не са граждани на държава - членка на Европейския съюз, или на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.<br>(3) Условията и редът, при които гражданите на други държави - членки на Европейския съюз, и членовете на техните семейства, както и гражданите на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и на Конфедерация Швейцария и членовете на техните семейства влизат, пребивават и напускат Република България, се определят със Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства.<br><br>**ЗТМТМ**<br>**Чл. 1.** (1) Този закон урежда:<br>1. регулирането на достъпа до пазара на труда на работници - граждани на трети държави, включително извършването на дейност на свободна практика; | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| | 2. осъществяването на правото на свободно движение в Република България на работници - граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;<br>3. заетостта на български граждани при свободното им движение в рамките на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство;<br>4. двустранното регулиране на заетостта с трети държави - както на български граждани на тяхна територия, така и на техни граждани в Република България. | |
| **Член 2**<br>*Определения*<br>За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:<br>1) „гражданин на трета държава“ означава лице, което не е гражданин на Съюза по смисъла на член 20, параграф 1 ДФЕС; | **ЗЧРБ**<br>**Чл. 2** (1) Чужденец по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин, или гражданин на държава членка на Европейския съюз<br>(2) Чужденец е и лице, което не е гражданин на нито една държава в съответствие с нейното законодателство.<br><br>**ЗТМТМ**<br>**Допълнителни разпоредби**<br>**§ 1.** По смисъла на този закон:<br>32. "Чужденец" е лице по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България. | **Пълно** |
| 2) „работник от трета държава“ означава гражданин на трета държава, който е приет на територията на държава членка и който пребивава законно и му е разрешено да работи в рамките на трудово правоотношение в тази държава членка, в съответствие с националното право, колективните трудови договори или практика; | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 5.** (1) На гражданин на трета държава се разрешава достъп до пазара на труда, когато:<br>1. има трудов договор с местен работодател;<br><br>**Допълнителни разпоредби**<br>**§ 1.** По смисъла на този закон:<br>4. "Гражданин на трета държава" е лице, което не е гражданин на Република България и не е гражданин на държава - членка на Европейския съюз, или на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария.<br><br>37. „работник от трета държава“ е гражданин на трета държава, който пребивава законно на територията на Република България и | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| | който е получил достъп до пазара на труда съгласно българското законодателство.<br><br>38. „особено експлоататорски условия на труд“ са условия на труд, включително условия, произтичащи от основана на пола или друга дискриминация, при които е налице драстично несъответствие с условията за наемане на работа на законно наетите работници, което например засяга здравето и безопасността на работниците и накърнява човешкото достойнство.“ | |
| 3) „единно разрешение“ означава разрешение за пребиваване, издадено от органите на държава членка, с което на гражданин на трета държава се разрешава да пребивава законно на нейна територия с цел работа; | **ЗТМТМ**<br>**Допълнителни разпоредби**<br>**§ 1.** По смисъла на този закон:<br>7. "Единно разрешение за пребиваване и работа" е документът по смисъла на § 1, т. 1д от допълнителните разпоредби на Закона за чужденците в Република България.<br><br>**ЗЧРБ**<br>**Допълнителни разпоредби**<br>**§ 1.** По смисъла на този закон:<br>1д. „Единно разрешение за пребиваване и работа“ е документ с обозначение "единно разрешение за пребиваване и работа", с което едновременно се разрешава пребиваване и работа на територията на Република България на чужденци от трети държави.<br><br>**ЗБЛД**<br>**Чл. 59.** (1) На пребиваващи в Република България чужденци се издават следните видове документи за самоличност:<br>7а. единно разрешение за пребиваване и работа - издава се от органите на Министерството на вътрешните работи със срок на валидност една година съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като полето "тип разрешение" се заменя с "единно разрешение за пребиваване и работа", а в полето "забележка" се отбелязва условието за достъп до пазара на труда; | **Пълно** |
| 4) „единна процедура за кандидатстване“ означава процедура, която на основата на единно заявление за разрешение за пребиваване и за работа на територията на държава членка, подадено от гражданин на трета държава или от работодателя на този гражданин на трета | **ЗТМТМ**<br>**Допълнителни разпоредби**<br>**§ 1.** По смисъла на този закон: | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| държава, води до издаване на решение по заявлението за единно разрешение. | 6. "Единна процедура за кандидатстване" е процедурата по смисъла на § 1, т. 1е от допълнителните разпоредби на Закона за чужденците в Република България.<br><br>**ЗЧРБ**<br>**Допълнителни разпоредби**<br>**§ 1.** По смисъла на този закон:<br>**1е.** „Единна процедура за кандидатстване“ е процедурата, при която след подадено от работодател или от чужденец единно заявление за разрешаване на пребиваване и работа на гражданин на трета държава се взема решение по това заявление.“ | |
| **Член 3**<br>*Приложно поле*<br>1. Настоящата директива се прилага за гражданите на трети държави, които:<br>а) кандидатстват за разрешение за пребиваване в държава членка с цел работа;<br>б) са приети в държава членка за цели, различни от работа, в съответствие с правото на Съюза или националното право, на които е разрешено да работят и които притежават разрешение за пребиваване в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002; или<br>в) са приети в държава членка с цел работа в съответствие с правото на Съюза или националното право. | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 1.** (1) Този закон урежда:<br>1. регулирането на достъпа до пазара на труда на работници - граждани на трети държави, включително извършването на дейност на свободна практика;<br><br>**ЗЧРБ**<br>**Чл. 1. (1)** Този закон определя условията и реда, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България. | **Пълно** |
| 2. Настоящата директива не се прилага за граждани на трети държави:<br>а) които са членове на семействата на граждани на Съюза, които са упражнявали или упражняват правото си на свободно движение на територията на Съюза в съответствие с Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (20);<br>б) които, съвместно с членовете на своите семейства и независимо от гражданството си, се ползват от права на свободно движение, равностойни на правата на гражданите на Съюза, въз основа на споразумения или между Съюза и държавите членки, или между Съюза и трети държави;<br>в) които са в командировка — за срока на командировката;<br>г) които са кандидатствали за приемане или са приети на територията на държава членка с цел работа като лица, преместени | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 8.** (1) Право на достъп до пазара на труда нямат работници - граждани на трети държави, които:<br>1. имат виза за краткосрочно пребиваване в Република България;<br>2. имат разрешение за продължително пребиваване в Република България на основание чл. 24, ал. 1, т. 2, 6 - 8, 10, 14, 16, 19 и 20 и чл. 24в от Закона за чужденците в Република България.<br>(2) Право на достъп до пазара на труда на основание извън посочените в ал. 1 може да получат работници - граждани на трети държави, които законно пребивават на територията на Република България, когато са:<br>1. лица от български произход - до получаване на разрешение за постоянно пребиваване; | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| при вътрешнокорпоративен трансфер в съответствие с Директива 2014/66/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (21);<br>д) които са кандидатствали за приемане или са приети на територията на държава членка като сезонни работници в съответствие с Директива 2014/36/ЕС или като работещи като „au pair“;<br>е) които имат разрешение за пребиваване в държава членка на основание временна закрила в съответствие с Директива 2001/55/ЕО на Съвета (22) или са кандидатствали за разрешение за пребиваване в държава членка на това основание и очакват решение относно своя статут;<br>ж) които се ползват от международна закрила съгласно Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (23) или които са представили молба за международна закрила съгласно посочената директива, по която все още не е взето окончателно решение;<br>з) на които е предоставена закрила в съответствие с националното право, международните задължения или практиката на държава членка или които са подали молба за закрила в съответствие с националното право, международните задължения или практиката на държава членка и по чиято молба не е взето окончателно решение;<br>и) които са дългосрочно пребиваващи в съответствие с Директива 2003/109/ЕО;<br>й) чието извеждане от страната е спряно на фактическо или правно основание;<br>к) които са кандидатствали за приемане или са приети на територията на държава членка като самостоятелно заети работници;<br>л) които са кандидатствали за приемане или са приети като морски лица за трудова заетост или работа в каквото и да е качество на борда на кораб, регистриран в държава членка или плаващ под знамето на държава членка. | 2. лица, работили в предходен период, преди подаване на искането за достъп до пазара на труда, при условията на международен договор, по който Република България е страна;<br>3. лица, работили без разрешение за работа при условията на чл. 9, ал. 3 - при продължаване на заетостта над три месеца;<br>4. членове на семейство на продължително пребиваващ в Република България чужденец - гражданин на трета държава.<br><br>**Чл. 9.** (1) Не се изисква разрешение по чл. 7, ал. 3 за работници - граждани на трети държави:<br>1. посочени в чл. 88 от Кодекса на търговското корабоплаване;<br>2. с разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България и членовете на техните семейства;<br>3. с предоставено право на убежище или с предоставена международна закрила в Република България по реда на Закона за убежището и бежанците;<br>4. за които това е предвидено в международен договор, по който Република България е страна;<br>5. които са членове на семейство на български граждани;<br>6. които са членове на семейство на гражданин на държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с Европейския съюз имат право на свободно движение;<br>7. които са акредитирани като членове на чуждестранни дипломатически, консулски и търговски представителства, както и на представителства на международни организации в Република България;<br>8. официално акредитирани в Република България кореспонденти на чуждестранни средства за масово осведомяване;<br>9. ползващи се с правата по чл. 29, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците;<br>10. търсещи убежище или международна закрила - за трудова дейност, организирана в центровете на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет;<br>11. ползващи се с правата по чл. 44а, ал. 4 от Закона за чужденците в Република България - до осъществяване на експулсирането. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (2) Заетостта на членовете на семейства по ал. 1, т. 2, 5 и 6, както и на лицата по ал. 1, т. 9 и 11 се декларира по ред, определен в правилника за прилагане на закона.<br>(3) Работник - гражданин на трета държава, командирован в Република България от чуждестранния му работодател за срок до три месеца в рамките на 12 месеца, може да изпълнява определени задачи без разрешение за работа въз основа на еднократна регистрация в Агенцията по заетостта.<br>(4) Работник - гражданин на трета държава, командирован в Република България от чуждестранния му работодател за срок до 6 месеца в рамките на 12 месеца, може да изпълнява определени задачи, свързани с контрола и координацията по изпълнението на договор за туристически услуги между чуждестранен туроператор и български туроператор или хотелиер, без разрешение за работа, въз основа на еднократна регистрация в Агенцията по заетостта.<br>(5) Условията и редът за регистрация по ал. 3 и 4 се определят с правилника за прилагане на закона.<br><br>**ЗЧРБ**<br>**Чл. 1. (3)** Условията и редът, при които гражданите на други държави - членки на Европейския съюз, и членовете на техните семейства, както и гражданите на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, и на Конфедерация Швейцария и членовете на техните семейства влизат, пребиват и напускат Република България, се определят със Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства.<br><br>**Чл. 7.** Условията и редът за предоставяне на закрила на чужденци на територията на Република България се определят със специален закон. | |
| 3. Държавите членки могат да решат, че глава II не се прилага за граждани на трети държави, които са получили разрешение за работа на територията на държава членка за срок, който не надвишава шест месеца, или които са приети в държава членка с цел обучение. | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 8.** (1) Право на достъп до пазара на труда нямат работници - граждани на трети държави, които:<br>1. имат виза за краткосрочно пребиваване в Република България;<br>2. имат разрешение за продължително пребиваване в Република България на основание чл. 24, ал. 1, т. 2, 6 - 8, 10, 14, 16, 19 и 20 и чл. 24в от Закона за чужденците в Република България. | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| 4. Глава II не се прилага по отношение на граждани на трети държави, на които е разрешено да работят въз основа на виза. | n/a | |
| 5. Независимо от параграф 2, буква з) от настоящия член, глава III се прилага за лицата, на които е предоставена закрила в съответствие с националното право, международните задължения или практиката на държава членка, ако съгласно националното право им е разрешено да работят. | | |
| **ГЛАВА II**<br>*ЕДИННА ПРОЦЕДУРА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ*<br>**Член 4**<br>*Единна процедура за кандидатстване*<br>1. Заявление за издаване, изменение или подновяване на единно разрешение се подава чрез единна процедура за кандидатстване. Държавите членки определят дали заявленията за издаване на единно разрешение се подават от гражданина на трета държава или от неговия работодател. Като друга възможност, държавите членки могат да допуснат заявлението да се подава от който и да било от двамата.<br>2. Заявлението за единно разрешение се разглежда и проучва, когато гражданинът на трета държава пребивава извън територията на държавата членка, в която гражданинът на трета държава членка иска да бъде приет, или когато гражданинът на трета държава членка вече пребивава на територията на тази държава членка като притежател на валидно разрешение за пребиваване. Държава членка може също така да приема, в съответствие с националното си право, заявления за единно разрешение, подадени от други граждани на трети държави, които законно се намират на нейна територия.<br>3. Държавите членки разглеждат заявлението, подадено съгласно параграф 1, и приемат решение за издаване, изменение или подновяване на единното разрешение, ако кандидатът отговаря на изискванията, установени в правото на Съюза или в националното право. Решението за издаване, изменение или подновяване на единното разрешение представлява единен административен акт, съчетаващ разрешение за пребиваване и разрешение за работа.<br>4. Когато изискванията, установени в правото на Съюза или в националното право, са изпълнени и когато държава членка издава единни разрешения единствено на своя територия, съответната | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 5.** (1) На гражданин на трета държава се разрешава достъп до пазара на труда, когато:<br>1. има трудов договор с местен работодател;<br>2. е командирован или е изпратен в рамките на предоставяне на услуги на територията на Република България;<br>3. е преместен по вътрешнокорпоративен трансфер;<br>4. извършва дейност на свободна практика.<br>(2) При кандидатстването за първоначален достъп до пазара на труда, както и за достъп след срока по чл. 7, ал. 5 чужденецът пребивава извън територията на Република България.<br>(3) Условията и редът за допускане на командировани или изпратени работници и служители от трети държави в Република България в рамките на предоставяне на услуги се определят с наредба на Министерския съвет.<br><br>**ЗТМТМ**<br>**Чл. 15.** (1) Единното разрешение за пребиваване и работа се издава от Министерството на вътрешните работи съгласно чл. 24и от Закона за чужденците в Република България и съдържа предоставеното от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта или оправомощено от него лице решение по чл. 7, ал. 3 за граждани на трети държави, които:<br>1. кандидатстват за разрешение за пребиваване с цел работа;<br>2. притежават валидно разрешение за пребиваване на територията на Република България за цели, различни от трудова заетост.<br>(2) Решението по ал. 1 се предоставя при спазване на чл. 7, ал. 1.<br>(3) Срокът на решението по ал. 1 може да бъде продължаван за срок до 12 месеца, когато са налице основанията за първоначалното му | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| държава членка издава на гражданина на трета държава необходимата виза за получаване на единно разрешение.<br>5. Когато предвидените условия са изпълнени, държавите членки издават единно разрешение на гражданите на трети държави, които кандидатстват за приемане, и на гражданите на трети държави, които вече са приети и които кандидатстват за подновяване или изменение на разрешението им за пребиваване след влизането в сила на националните разпоредби за прилагане. | предоставяне и няма прекъсване в заетостта, като общата продължителност не може да надвишава три години.<br>(4) За предоставяне на решението по ал. 1 не се прилагат разпоредбите на чл. 7, ал. 1, т. 1 и 2 за работа на:<br>1. лица от български произход, доказан по установения ред, за наемането им на длъжност, за която имат съответното образование или професионални квалификация и опит - до получаване на разрешение за постоянно пребиваване;<br>2. чужденци, чиято заетост на територията на страната произтича от изпълнението на международни договори, по които Република България е страна;<br>3. гост-преподаватели, лектори и учители в български висши и средни училища с решение съответно на академичните съвети на висшите училища и на регионалните инспекторати на Министерството на образованието и науката;<br>4. артисти-изпълнители по смисъла на чл. 74 от Закона за авторското право и сродните му права с доказана професионална компетентност - след потвърден от Министерството на културата интерес от наемането им;<br>5. спортисти и треньори в спортни клубове при потвърден от българските национални спортни федерации и съюзи интерес от наемането им поради техните особени лични качества и висока степен на професионални знания и умения.<br>(5) Достъпът до пазара на труда на лицата по ал. 4 може да бъде продължаван и след изтичане на тригодишния срок на заетост по ал. 3.<br><br>**ЗЧРБ**<br><br>**Чл. 24и.** (1) Разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Единно разрешение за пребиваване и работа" могат да получат чужденци, които отговарят на условията за получаване на достъп до пазара на труда по смисъла на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност и които притежават виза по чл. 15, ал. 1 или разрешение за пребиваване на друго основание в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (2) Разрешението по ал.1 се издава за срок от три години, а когато срокът на трудовия договор е по-малък от три години, разрешението се издава за срока на продължителността на договора.<br>(3) Срокът на разрешението по ал.1 може да бъде продължаван, когато са налице основанията за това.<br>(4) Заявление за издаване на разрешение по ал.1 се подава в дирекция „Миграция“ или в отдел/сектор/група „Миграция“ при Областните дирекции на Министерството на вътрешните работи от работодателя или упълномощено от него лице или лично от чужденеца, когато притежава разрешение за продължително пребиваване – в срок до два месеца преди изтичане на пребиваването му, като заявлението се подписва и от работодателя. При подаването на заявлението, на заявителя се предоставя информация относно всички документи, необходими за получаване на разрешението включително за произтичащите от него права и задължения за чужденеца.<br>(5) Заявлението се подава по образец, утвърден в правилника за прилагане на закона, като задължително се посочва електронен адрес за кореспонденция. Към заявлението се прилагат:<br>1. копие на паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката и личните данни на чужденеца;<br>2. свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чийто гражданин е чужденецът, или от държавата на обичайното му пребиваване – при първоначално подаване на заявление за предоставяне на пребиваване;<br>3. доказателства за осигурено жилище;<br>4. обосновка за достъп до пазара на труда на чужденеца, в която работодателят:<br>А) посочва фактите и обстоятелствата, налагащи наемането на чужденец – работник;<br>Б) представя копия от обяви в местни и национални средства за масово осведомяване и интернет, когато се изисква предварително проучване на пазара на труда;<br>В) мотивира отказа си да наеме български гражданин, гражданин на друга държава членка на Европейския съюз, на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария или на лице по чл.9 ал.1, т.2 -6 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, което отговаря на посочените в обявата изисквания; | |

| | | |
|---|---|---|
| | 5. документи за образование, специалност, правоспособност, професионална квалификация и опит на чужденеца, легализирани по съответния ред, придружени със заверен превод на български език и съответстващи на изискванията за заемане на длъжността, посочени от работодателя при обявяване на свободното работно място, съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите, 2011г. (НКПД, 2011 г.) – при първоначално подаване на заявление за предоставяне на пребиваване;<br>6. справка-декларация за наетите по трудово правоотношение чужденки, с посочени имена по паспорт, дата на раждане, гражданство, основание и срок за пребиваване;<br>7. справка-декларация за средно списъчната численост на наетите по трудово правоотношение български граждани, граждани на държава членка на Европейския съюз, на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, включително с разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България и членовете на техните семейства; с предоставено право на убежище или с предоставена международна закрила в Република България по реда на Закона за убежището и бежанците и на членове на техните семейства;за които това е предвидено в международен договор, по който Република България е страна; които са членове на семейство на български граждани; които са членове на семейство на граждани на държава членка на Европейския съюз, на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с Европейския съюз имат право на свободно движение – в предходните 12 месеца, посочени по месеци, подписана от работодателя;<br>8. декларация на работодателя, че са спазени условията на труд и заплащане и не са по-неблагоприятни от условията за българските граждани за съответната категория труд – при първоначално подаване на заявление за предоставяне на пребиваване;<br>9. заверено от работодателя копие на сключен трудов договор, за длъжност с код по НКПД, 2011г., подписан от страните и влизащ в сила от датата на издаване на документа за пребиваване на работника – чужденец, и копие от длъжностната характеристика, когато е неразделна част от договора; | |

| | | |
|---|---|---|
| | 10. документ, че са изпълнени условията за упражняване на професия, включена в Списъка на регулираните професии в Република България, приет с решение на Министерския съвет на основание чл.3 от Закона за признаване на професионалните квалификации;<br>11. документи, издадени от компетентните министерства и други държавни институции, както и от представителните организации на работодателите и на работниците и служителите на национално равнище, от съответните творчески съюзим спортни федерации, органи на местното самоуправление – за случаите на чл.14 ал.1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност;<br>12. задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България за целия срок на пребиваване, когато чужденецът не е осигурен по ЗЗО – в случаите когато му е разрешено продължително пребиваване;<br>13. други документи, които се изискват съгласно българското законодателство за заемане на посочената от работодателя длъжност.<br><br>**ППЗТМТМ**<br>**Чл. 11.** (1) За предоставяне на решение по чл. 15, ал. 1 ЗТМТМ работодателят подава в дирекция "Бюро по труда" по месторабота на работника - гражданин на трета държава:<br>1. заявление по образец съгласно приложение № 1;<br>2. документите по чл. 2, ал. 1, т. 2 - 11.<br>(2) В случаите по чл. 15, ал. 4 ЗТМТМ не се прилага документът по чл. 2, ал. 1, т. 6 и към обосновката по чл. 2, ал. 1, т. 2 не се изискват документите по чл. 2, ал. 2, т. 1.<br><br>**Чл. 14.** (1) За продължаване на решението по чл. 15, ал. 1 ЗТМТМ работодателят подава в дирекция "Бюро по труда" по месторабота на работника - гражданин на трета държава:<br>1. заявление по образец съгласно приложение № 1;<br>2. документите по чл. 2, ал. 1, т. 2, 3, 5 и 6;<br>3. копие от трудов договор или от допълнително споразумение към трудовия договор;<br>4. копие от притежаваното от работника - гражданин на трета държава, Единно разрешение за пребиваване и работа. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (2) Документите по ал. 1 се подават не по-късно от 30 дни преди изтичането на валидността на Единното разрешение за пребиваване и работа и при спазване на изискванията за първоначалното му издаване.<br>(3) В случаите по ал. 1 работодателят отново провежда предварително проучване на пазара на труда и посочва причините, поради които през изтеклия период не е подготвил български гражданин за заемане на длъжността и изпълнението на съответната работа. | |
| **Член 5**<br>*Компетентен орган*<br>1. Държавите членки определят орган, компетентен да приема заявленията и да издава единното разрешение.<br>2. Компетентният орган приема решение по заявлението за единно разрешение във възможно най-кратък срок и при всички случаи в рамките на 90 дни от датата на подаването на пълно заявление.<br>Посоченият в първа алинея срок обхваща проверката на положението на пазара на труда, когато такава проверка се извършва във връзка с индивидуално заявление за единно разрешение.<br>Когато не е взето решение до изтичането на срока, предвиден в настоящия параграф, последиците се определят от националното право.<br>3. Компетентният орган уведомява кандидата за решението си писмено в съответствие с процедурите за уведомяване, предвидени в съответното национално право. Когато заявлението е подадено от работодателя на гражданина на трета държава, държавите членки гарантират, че работодателят своевременно информира гражданина на трета държава за статуса на заявлението и за резултата от неговото разглеждане.<br>4. Ако информацията или документите, представени в подкрепа на заявлението, са непълни според определените в националното право критерии, компетентният орган уведомява кандидата писмено за изискваните допълнително информация или документи и определя разумен срок за представянето им. Срокът, посочен в параграф 2, първа алинея от настоящия член, и допълнителният срок, посочен в член 8, параграф 3, спират да текат, докато компетентният орган или останалите участващи в процедурата | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 15.** (1) Единното разрешение за пребиваване и работа се издава от Министерството на вътрешните работи съгласно чл. 24и от Закона за чужденците в Република България и съдържа предоставеното от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта решение по чл. 7, ал. 3 за граждани на трети държави, които:<br>1. кандидатстват за разрешение за пребиваване с цел работа;<br>2. притежават валидно разрешение за пребиваване на територията на Република България за цели, различни от трудова заетост.<br>(2) Решението по ал. 1 се предоставя при спазване на чл. 7, ал. 1.<br>(3) Срокът на решението по ал. 1 може да бъде продължаван за срок до 12 месеца, когато са налице основанията за първоначалното му предоставяне и няма прекъсване в заетостта, като общата продължителност не може да надвишава три години.<br>(4) За предоставяне на решението по ал. 1 не се прилагат разпоредбите на чл. 7, ал. 1, т. 1 и 2 за работа на:<br>1. лица от български произход, доказан по установения ред, за наемането им на длъжност, за която имат съответното образование или професионални квалификация и опит - до получаване на разрешение за постоянно пребиваване;<br>2. чужденци, чиято заетост на територията на страната произтича от изпълнението на международни договори, по които Република България е страна;<br>3. гост-преподаватели, лектори и учители в български висши и средни училища с решение съответно на академичните съвети на висшите училища и на регионалните инспекторати на Министерството на образованието и науката; | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| органи получат изисканата допълнителна информация. Ако допълнителната информация или документи не бъдат представени в рамките на определения срок, компетентният орган може да отхвърли заявлението. | 4. артисти-изпълнители по смисъла на чл. 74 от Закона за авторското право и сродните му права с доказана професионална компетентност - след потвърден от Министерството на културата интерес от наемането им;<br>5. спортисти и треньори в спортни клубове при потвърден от българските национални спортни федерации и съюзи интерес от наемането им поради техните особени лични качества и висока степен на професионални знания и умения.<br>(5) Достъпът до пазара на труда на лицата по ал. 4 може да бъде продължаван и след изтичане на тригодишния срок на заетост по ал. 3.<br><br>**ЗЧРБ**<br><br>**Чл. 24и.** (1) Разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Единно разрешение за пребиваване и работа" могат да получат чужденци, които отговарят на условията за получаване на достъп до пазара на труда по смисъла на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност и които притежават виза по чл. 15, ал. 1 или разрешение за пребиваване на друго основание в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни.<br>(2) Разрешението по ал.1 се издава за срок от три години, а когато срокът на трудовия договор е по-малък от три години, разрешението се издава за срока на продължителността на договора.<br>(3) Срокът на разрешението по ал.1 може да бъде продължаван, когато са налице основанията за това.<br><br>**ППЗТМТМ**<br>**Чл. 6.** (3) При необходимост за удостоверяване на условията за даване на решението по чл. 7, ал. 3 ЗТМТМ Агенцията по заетостта може да изиска допълнителни документи, за което работодателят се уведомява писмено и се определя срок за представянето им.<br>(4) При констатирани пропуски и нередности на документите Агенцията по заетостта уведомява писмено работодателя, като му определя 15-дневен срок за отстраняването им. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (5) Срокът по чл. 7, ал. 3 ЗТМТМ спира да тече до получаването на допълнителните документи по ал. 3 и 4.<br>(6) В случай че не може да представи документите по ал. 3 и 4 в указания срок, работодателят може да оттегли заявлението с писмено уведомление до Агенцията по заетостта и впоследствие може да ги внесе отново. | |
| **Член 6**<br>*Единно разрешение*<br>1. Държавите членки издават единно разрешение, като използват единния формат, предвиден в Регламент (ЕО) № 1030/2002, и вписват информацията, свързана с разрешението за работа в съответствие с буква а), точки 12 и 16 от приложението към него.<br>Държавите членки могат да посочат на хартиен носител допълнителна информация, свързана с трудовото правоотношение на гражданин на трета държава, като име и адрес на работодателя, място на работа, вид работа, работно време и трудово възнаграждение, или да съхраняват такива данни на електронен носител съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 1030/2002 и буква а), точка 20 от приложението към него. В съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 1030/2002 гражданинът на трета държава, на когото е издадено единното разрешение, има право да провери личните данни, съдържащи се в това разрешение, и когато е целесъобразно, да поиска поправянето или заличаването им.<br>2. При издаване на единното разрешение държавите членки не издават допълнителни разрешения като доказателство за разрешение за достъп до пазара на труда. | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 15**. (1) Единното разрешение за пребиваване и работа се издава от Министерството на вътрешните работи съгласно чл. 24и от Закона за чужденците в Република България и съдържа предоставеното от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта решение по чл. 7, ал. 3 за граждани на трети държави, които:<br>1. кандидатстват за разрешение за пребиваване с цел работа;<br>2. притежават валидно разрешение за пребиваване на територията на Република България за цели, различни от трудова заетост.<br><br>**Чл. 7.** (1) Достъп до пазара на труда на работници - граждани на трети държави, се разрешава за заемането на длъжности, за които не се изисква българско гражданство:<br>1. съобразно състоянието, развитието и обществените интереси на българския пазар на труда след проведено от работодателя предварително проучване на пазара на труда;<br>2. при условие че в предходните 12 месеца общият брой на гражданите на трети държави, работещи за местния работодател, не надвишава 10 на сто от средносписъчната численост на наетите по трудово правоотношение български граждани, граждани на други държави - членки на Европейския съюз, на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария и лицата по чл. 9, ал. 1, т. 2 - 6;<br>3. когато предлаганите условия на труд и заплащане не са по-неблагоприятни от условията за българските граждани за съответната категория труд;<br>4. когато гражданинът на трета държава притежава специализирани знания, умения и професионален опит, необходими за съответната длъжност.<br>(2) Работниците - граждани на трета държава, с разрешен достъп до пазара на труда могат да работят по трудово правоотношение или | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| | като командировани в рамките на предоставяне на услуги на територията на Република България - само за конкретното юридическо или физическо лице, и за посочените в разрешението, издадено от компетентните органи, място, длъжност и срок на работа.<br>(3) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта предоставя писмено решение в 30-дневен срок от подаване на заявлението за разрешаване на достъп до пазара на труда по ал. 1 на работници - граждани на трети държави.<br><br>**ЗЧРБ**<br>**Чл. 24и.** (1) Разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Единно разрешение за пребиваване и работа" могат да получат чужденци, които отговарят на условията за получаване на достъп до пазара на труда по смисъла на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност и които притежават виза по чл. 15, ал. 1 или разрешение за пребиваване на друго основание в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни.<br>(2) Разрешението по ал. 1 се издава за срок от три години, а когато срокът на трудовия договор е по-малък от три години, разрешението се издава за срока на продължителността на договора.<br>(3) Срокът на разрешението по ал. 1 може да бъде продължаван, когато са налице основанията за това. | |
| **Член 7**<br>*Разрешения за пребиваване, издадени за цели, различни от работа*<br>1. При издаване на разрешения за пребиваване за цели, различни от работа, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002 държавите членки посочват информацията, свързана с разрешението за работа, независимо от вида на разрешението.<br>Държавите членки могат да посочат на хартиен носител допълнителна информация, свързана с трудовото правоотношение на гражданин на трета държава, като име и адрес на работодателя, място на работа, вид работа, работно време и трудово възнаграждение, или да съхраняват такива данни на електронен носител съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 1030/2002 и буква а), точка 20 от приложението към него. В съответствие с член 4 от | **ЗЧРБ**<br>**Чл. 24 (1) Разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и:**<br>1. желаят да извършват работа като командировани или изпратени в рамките на предоставяне на услуги на територията на Република България, след разрешение от органите на Министерството на труда и социалната политика по реда на Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност;<br>13. са членове на семейството на чужденец, получил разрешение за продължително или за постоянно пребиваване, както и на чужденец с предоставено убежище или международна закрила - когато документите, удостоверяващи семейните връзки и правото на издръжка, са признати или допуснати за изпълнение по реда на | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| Регламент (ЕО) № 1030/2002 гражданинът на трета държава, на когото е издадено разрешение за пребиваване, има право да провери допълнителната информация, съдържаща се в това разрешение, и когато е целесъобразно, да поиска тази информация да бъде поправена или заличена.<br>2. При издаване на разрешения за пребиваване в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002 държавите членки не издават допълнителни разрешения като доказателство за разрешение за достъп до пазара на труда. | българското законодателство, включително – до завършването им на средна степен на образование, когато са записани в редовна форма на обучение, но за срок не по-късно от края на календарната година, в която завършват“;<br><br>(2) За получаване на разрешение за продължително пребиваване лицата следва да имат осигурено жилище, задължителни здравни застраховки и осигуряване, достатъчни средства за издръжка, без да прибягват до системата за социално подпомагане, в размер не по-малък от минималната месечна заплата, минималната стипендия или минималната пенсия съгласно законодателството на Република България за срока на пребиваване. При подаване на заявление за издаване на първоначално разрешение за пребиваване се представят и документите, чрез които е обосновано заявлението за издаване на виза по чл. 15, ал. 1, а навършилите 18-годишна възраст чужденци, с изключение на лицата, които притежават статут на лица без гражданство в Република България, представят и документи за съдимост или за криминална или за полицейска регистрация, издадени съгласно законодателството на държавата на гражданството, на държавата на произход и на обичайното пребиваване.<br><br>(14) В случаите по ал. 1, т. 1, Агенцията по заетостта изпраща в срок от три работни дни от получаване на разрешението за работа по електронен път на Държавна агенция „Национална сигурност“ копие от представените документи, послужили като основание за издаване на разрешение от органите на Министерство на труда и социалната политика за извършване на работа от чужденец като командирован или изпратен в рамките на предоставяне на услуги на територията на Република България, ведно с копие на разрешението за работа.“<br><br>**Чл. 24и.** (1) Разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Единно разрешение за пребиваване и работа" могат да получат чужденци, които отговарят на условията за получаване на достъп до пазара на труда съгласно българското законодателство и притежават виза по чл. 15, ал. 1 или разрешение за пребиваване, издадено в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (2) Разрешението по ал. 1 се издава за срок от три години, а когато срокът на трудовия договор е по-кратък от три години, разрешението се издава за срока на продължителността на договора.<br>(3) Не се изисква чужденецът с разрешено право на пребиваване в страната при първоначално кандидатстване за разрешение по ал. 1 да е извън територията на Република България. Не се изисква чужденецът да е извън територията на Република България и при последващо кандидатстване за разрешение по ал. 1.<br>(4) Заявление за издаване на разрешение по ал. 1 се подава в дирекция "Миграция" или в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи от работодателя или упълномощено от него лице или лично от чужденеца, когато има разрешение за продължително пребиваване, като заявлението се подписва и от работодателя. Когато чужденецът има разрешение за продължително пребиваване, срокът за подаване на заявлението е до два месеца преди изтичане на пребиваването му. При подаването на заявлението на заявителя се предоставя информация относно всички документи, необходими за получаване на разрешението, включително относно условията за влизане и пребиваване в страната, както и за правата, задълженията и правната защита на чужденеца и на членовете на неговото семейство. При първоначално кандидатстване за разрешение по ал. 1 чужденецът, който няма разрешено право на пребиваване на територията на страната трябва да пребивава извън територията на Република България, с изключение на случаите по ал. 3.<br><br>(5) Заявлението се подава по образец съгласно правилника за прилагане на закона, в което се посочва електронен адрес за кореспонденция и към което се прилагат:<br>1. копие на паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката и личните данни на чужденеца;<br>2. свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чийто гражданин е чужденецът, и от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване на заявление за издаване на разрешение по ал. 1;<br>3. доказателства за осигурено жилище, когато чужденецът има разрешено продължително пребиваване на територията на страната; кандидатът, който няма предоставено право на продължително пребиваване на територията на страната, представя доказателствата | |

| | | |
|---|---|---|
| | за осигурено жилище, когато за първи път подава заявление за издаване на документ тип "Единно разрешение за пребиваване и работа", съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002; същите се предоставят и при подаване на заявление за кандидатстване за виза за дългосрочно пребиваване. От отдел/сектор/група „Миграция“ при областните дирекции на МВР се извършва проверка на място, когато са налице основателни съмнения, че чужденецът няма да живее на декларирания от него адрес<br>4. обосновка за достъп до пазара на труда на чужденеца, в която работодателят:<br>а) посочва фактите и обстоятелствата, налагащи наемането на чужденец - работник;<br>б) представя копия от обяви в местни и национални средства за масова информация и интернет;<br>в) мотивира отказа си да наеме български гражданин, гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария или на лице по чл. 9, ал. 1, т. 2 - 6 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, което отговаря на посочените в обявата изисквания;<br>5. документи за образование, специалност, правоспособност, професионална квалификация и опит на чужденеца, легализирани по съответния ред, придружени със заверен превод на български език и съответстващи на изискванията за заемане на длъжността, посочени от работодателя при обявяване на свободното работно място, съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите, 2011 г. - при първоначално подаване на заявление за издаване на разрешение по ал. 1;<br>6. справка-декларация, подписана от работодателя за:<br>а) средносписъчната численост на наетите по трудово правоотношение от местния работодател в предходните 12 месеца;<br>б) общият брой на гражданите на трети държави наети по трудово правоотношение от местния работодател към месеца, предхождащ месеца на подаване на заявлението;<br>в) чужденци, за които е предвидена заетост съгласно международен договор, по който Република България е страна;<br>г) чужденци, които са членове на семейство на български граждани; | |

| | | |
|---|---|---|
| | д) чужденци, които са членове на семейство на гражданин на държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с Европейския съюз имат право на свободно движение;<br>7. декларация от работодателя, че са спазени условията на труд и заплащане и че те не са по-неблагоприятни от условията за българските граждани за съответната категория труд - при първоначално подаване на заявление за издаване на разрешение по ал. 1;<br>8. заверено от работодателя копие на сключен срочен трудов договор за длъжност с код по Националната класификация на професиите и длъжностите, 2011 г., подписан от страните и влизащ в сила от датата на получаване на документа за пребиваване на работника - чужденец, и копие от длъжностната характеристика, когато е неразделна част от договора;<br>9. документ, че са изпълнени условията за упражняване на професия, включена в Списъка на регулираните професии в Република България по чл. 3 от Закона за признаване на професионални квалификации;<br>10. задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България за срок от поне три месеца - до издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Единно разрешение за пребиваване и работа", когато чужденецът не е осигурен по Закона за здравното осигуряване;<br>11. други документи, които се изискват съгласно българското законодателство за заемане на посочената от работодателя длъжност;<br>12. извън случаите по т. 10 след влизането на лицето на територията на страната с издадена виза за дългосрочно пребиваване се прилага удостоверение на Националния център за информация и документация за признаване на придобитото от чужденеца висше образование в чуждестранни висши училища, а ако удостоверението е вписано в Регистъра за академично признаване на Националния център за информация и документация, в заявлението се посочват номер и дата на издаването му, като удостоверението не се прилага; същото се прилага и при кандидатстване на чужденеца за виза за дългосрочно пребиваване. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (8) Когато заявлението по ал. 4 е подадено в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, то заедно с приложените към него документи се изпраща незабавно по електронен път на дирекция "Миграция". Не по-късно от три дни след неговото подаване заявлението с документите се изпращат и в оригинал. В срока по изречение второ отдел/сектор/група "Миграция" извършва проверка, когато са налице основателни съмнения, че чужденецът с разрешено право на продължително пребиваване няма да живее на декларирания от него адрес, като протоколът от проверката се изпраща заедно със заявлението.<br><br>(11) Дирекция "Миграция" изпраща по електронен път на Агенцията по заетостта заявленията, по които производството не е прекратено съгласно ал. 10, заедно с приложените документи, в 14-дневен срок от подаване на заявлението. Когато чужденецът има разрешено продължително пребиваване на територията на Република България, към заявлението се прилага и справка за разрешеното му право на пребиваване. Заявленията и приложените документи в срока по изречение първо се изпращат по електронен път и на Държавна агенция "Национална сигурност", която в срок до 14 дни изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция "Национална сигурност", когато лицето е на територията на страната.<br><br>(12) В срок до 15 дни от постъпването на преписката по ал. 11 Агенцията по заетостта изпраща по електронен път на дирекция "Миграция" писмено становище на изпълнителния директор на Агенцията по заетостта или оправомощено от него длъжностно лице относно наличието или липсата на основание за предоставяне на достъп до пазара на труда, като при нередовности в документите, както и при необходимост от предоставяне на допълнителни документи от заявителя, Агенцията по заетостта уведомява дирекция "Миграция" и този срок спира да тече до получаване на документите или до отстраняване на нередовностите. Дирекция "Миграция" уведомява по електронен път заявителя за необходимостта от предоставяне на допълнителни документи или от отстраняване на нередовности и определя 7-дневен срок за това. | |

| | | |
|---|---|---|
| | 14) Когато заявлението по ал. 4 е подадено от работодателя или упълномощено от него лице, дирекция "Миграция" изпраща по електронен път на работодателя съобщение в тридневен срок от постъпването на положителни становища по ал. 12, в което се посочва, че за чужденеца са налице основания за предоставяне на достъп до пазара на труда. Съобщението се изпраща и до дирекция "Консулски отношения" при Министерството на външните работи. Заявленията, производствата по които не са прекратени, и приложените към тях документи, ведно с положителното становище на Агенцията по заетостта, в случаите, когато чужденецът е извън територията на страната, се изпращат от дирекция „Миграция“ в срок три дни от получаване на становището на Държавна агенция „Национална сигурност“, която в срок до три дни след даване на становище по заявлението за виза по чл. 15, ал. 1 изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“.<br><br>(18) Процедурата по издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Единно разрешение за пребиваване и работа" се провежда в рамките на 90 дни от датата на подаване на заявлението, като по изключение при фактическа и правна сложност този срок може да бъде продължен с 30 дни. В рамките на процедурата заявителят или упълномощено от него лице може да се откаже от подаденото заявление по ал. 4, което е основание за прекратяване на производството.<br><br>(20) Периодът на безработица не е основание директорът на дирекция „Миграция“ или оправомощено от него длъжностно лице да отнеме „Единното разрешение за пребиваване и работа“, когато общия период на безработица не превишава три месеца в рамките на срока на валидност на документа за пребиваване или не превишава шест месеца, когато гражданинът на трета държава е притежавал „Единно разрешение за пребиваване и работа“ в продължение на повече от две години. В срок до 7 работни дни след прекратяване на трудовото правоотношение, чужденецът - притежател на „Единно разрешение за пребиваване и работа“ е длъжен да се регистрира в Агенцията по заетостта и да уведоми за това дирекция „Миграция“, съответно отдел/сектори/групи | |

| | | |
|---|---|---|
| | „Миграция“ при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи в срок до 3 дни след регистрацията. Периодът на безработица се удължава до три месеца, в случаите, за които компетентен орган е установил, че притежателят на „Единно разрешение за пребиваване и работа“ е бил подложен на особено експлоататорски условия на труд. Ако безработен притежател на единно разрешение намери нов работодател в рамките на допустимия период на безработица, посочен в настоящата алинея, чужденецът може да остане на територията на Република България до издаване или отказ за издаване на „Единно разрешение за пребиваване и работа“, дори ако допустимият период на безработица е изтекъл.<br><br>(21) Алинея 1 не се прилага за чужденци:<br>1. които са членове на семейство на гражданин на държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с Европейския съюз имат право на свободно движение;<br>2. които са командировани или изпратени в рамките на предоставяне на услуги - за срока на командироването или изпращането;<br>3. които са кандидатствали или са получили разрешение за лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер;<br>4. които са кандидатствали или са получили разрешение за сезонен работник;<br>5. които са подали молба за временна закрила в Република България и очакват решение по своя статут или които се ползват с временна закрила в Република България или в друга държава-членка на ЕС;<br>6. които са подали молба за международна закрила в Република България и очакват решение по своя статут или които се ползват от международна закрила в Република България;<br>7. ползващи се с правата по чл. 29, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците;<br>8. с разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България;<br>9. чието извеждане от страната е спряно на фактическо или правно основание; | |

| | | |
|---|---|---|
| | 10. които са кандидатствали или са получили разрешение за извършване на дейност на свободна практика в Република България;<br>11. посочени в чл. 88 от Кодекса на търговското корабоплаване.<br><br>(22) Чужденецът може да смени работодателя си за срока на действие на разрешението по ал. 1 след като е работил за първия работодател не по-малко от шест месеца. Чужденецът може да смени работодателя си преди изтичане на шестмесечния срок, когато Изпълнителна агенция „Главна инспекцията по труда“ разполага с данни за установени нарушения на трудовото законодателство, извършени от първия работодател през периода на трудовото правоотношение с чужденеца, и тези данни са предоставени на дирекция „Миграция“ при наличие на отправено от последната запитване. При смяна на работодател, новият работодател или упълномощено от него лице или чужденецът подава лично заявление за смяна на работодател в дирекция „Миграция“ или в отдел/сектор/група „Миграция“ при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, като към заявлението се прилагат документите по ал. 5, т. 1, т. 3-4, т. 6-9 и т. 12, а при промяна на длъжността и т.5 и т.10, като приложение намират условията/изискванията по ал. 9 - 14.<br><br>(23) Когато срокът на валидност на документа на притежател на Единно разрешение за пребиваване и работа изтече по време на процедурата за подновяване, чужденецът може да остане на територията на Република България, до вземане на решение по заявлението за подновяване. Оспорването на решението не е основание чужденецът да остане на територията на страната.<br><br>(24) За решенията, взети въз основа на заявлението, заявителят се уведомява по реда на Административнопроцесуалния кодекс.<br><br>**Чл. 24к.** Разрешение за продължително пребиваване с цел заетост като сезонен работник се издава на чужденец, който отговаря на условията за получаване на достъп до пазара на труда съгласно българското законодателство и притежава виза по чл. 15, ал. 1.<br>(2) При кандидатстване за разрешението по ал. 1 чужденецът трябва да пребивава извън територията на Република България. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (3) Разрешението по ал. 1 се издава за срока на трудовия договор, но не по-малко от 90 дни и не повече от 9 месеца в рамките на всеки период от 12 месеца. Разрешението може да бъде удължено еднократно в рамките на периода от 9 месеца при продължаване на трудовия договор при същия работодател или при смяна на работодателя.<br>(4) Когато разрешението по ал. 1 изтича, докато е в ход процедура за продължаване или подновяване, чужденецът има право да пребивава на територията на Република България, докато бъде взето решение по заявлението, при условие че то е било подадено в рамките на срока на валидност на разрешението по ал. 1 и не е изтекъл максималният срок по ал. 3.<br>(5) Разрешението по ал. 1 се издава по ускорена процедура за чужденци, които поне веднъж са работили на територията на Република България като сезонни работници през последните 5 години.<br>(6) Дирекция "Миграция" или отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи предоставят информация относно всички документи, необходими за получаване на разрешение за продължително пребиваване с цел заетост като сезонни работници, включително за произтичащите от него права и задължения за чужденеца.<br>(7) За издаване на разрешението по ал. 1 работодателят или упълномощено от него лице подава писмено заявление в дирекция "Миграция" или в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи.<br>(8) Заявлението по ал. 7 се подава по образец съгласно правилника за прилагане на закона, в което се посочва електронен адрес за кореспонденция и към което се прилагат:<br>1. копие на редовен паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката и личните данни; паспортът или заместващият го документ трябва да са издадени през последните 10 години и срокът им на валидност да обхваща най-малко срока на валидност на разрешението по ал. 1;<br>2. декларация от работодателя, че на чужденеца е осигурено подходящо, отговарящо на всички изисквания за безопасност и здраве, жилище до изтичането на срока на договора или други доказателства за осигурено жилище;<br>3. (отм. - ДВ, бр. 39 от 2024 г.) | |

| | | |
|---|---|---|
| | 4. декларация от работодателя, че са спазени условията на труд и заплащане и че те не са по-неблагоприятни от условията за българските граждани за съответната категория труд;<br>5. заверено от работодателя копие на срочен трудов договор, сключен по условията на българското законодателство, за длъжност с код по Националната класификация на професиите и длъжностите, 2011 г., подписан от страните и влизащ в сила от датата на получаване на документа за пребиваване на чужденеца, и копие от длъжностната характеристика, когато е неразделна част от договора;<br>6. документ, че са изпълнени условията за упражняване на професия, включена в Списъка на регулираните професии в Република България по чл. 3 от Закона за признаване на професионални квалификации;<br>7. документ, от който е видно, че работодателят упражнява дейност в икономическите сектори, включени в Списъка на икономическите сектори по чл. 25 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност;<br>8. други документи, които се изискват съгласно българското законодателство за заемане на посочената от работодателя длъжност, когато такива са необходими;<br>9. свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чийто гражданин е чужденецът, и от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване на заявление за издаване на разрешение по ал. 1.<br>(9) Когато заявлението по ал. 7 е подадено в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, то заедно с приложените към него документи се изпраща незабавно по електронен път на дирекция "Миграция", като заявлението с приложените документи се изпращат в тридневен срок и в оригинал, придружени от документ за проверка на адреса, ако са налице съмнения, че чужденецът няма да живее на посочения адрес.<br>(10) Дирекция "Миграция" извършва проверка на постъпилите документи, като при липса на документ, както и при необходимост от представяне на допълнителни документи по ал. 8, уведомява по електронен път заявителя за тези обстоятелства и определя 7-дневен срок за отстраняване на нередовностите. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (11) Когато в срока по ал. 10 документите не бъдат представени, директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице прекратява производството по издаване на разрешение по ал. 1.<br>(12) Дирекция "Миграция" изпраща по електронен път на Агенцията по заетостта заявленията по ал. 7, по които производството не е прекратено, и приложените към тях документи в 14-дневен срок от подаване на заявлението, като документите по ал. 8, т. 3 се изпращат и в оригинал. При кандидатстване за продължаване на сезонната заетост към заявлението се прилага и справка за разрешеното право на пребиваване на чужденеца на територията на Република България. Заявлението и приложените документи се изпращат по електронен път и на Държавна агенция "Национална сигурност", която в срок до 14 дни от постъпването им изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция "Национална сигурност", когато лицето е на територията на страната.<br>(13) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта изпраща или упълномощени от него длъжностни лица изпращат по електронен път на дирекция "Миграция" писмено становище относно наличието или липсата на основание за предоставяне на достъп до пазара на труда в срок до 10 дни от получаване на заявлението в Агенцията по заетостта. В случаите по ал. 5 този срок е 5-дневен.<br>(14) При констатирани нередовности в документите, както и при необходимост от представяне на допълнителни документи от заявителя, Агенцията по заетостта уведомява в 7-дневен срок по електронен път дирекция "Миграция". Срокът по ал. 13 спира да тече до отстраняване на нередовностите или до получаване на изискваните документи.<br>(15) Дирекция "Миграция" уведомява по електронен път заявителя за обстоятелствата по ал. 14 и определя 7-дневен срок за отстраняване на нередовностите или за представяне на изискваните документи. Когато в срока по изречение първо нередовностите не бъдат отстранени или документите не бъдат представени, директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице прекратява производството по издаване на разрешението по ал. 1 и уведомява Агенцията по заетостта. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (16) Дирекция "Миграция" изпраща по електронен път на работодателя съобщение в тридневен срок от постъпването на положителни становища по ал. 13, в което се посочва, че за чужденеца са налице основания за предоставяне на достъп до пазара на труда. Съобщението се изпраща и до дирекция "Консулски отношения" при Министерството на външните работи. Заявленията, производствата по които не са прекратени, и приложените към тях документи, след получаване на положителното становище на Агенцията по заетостта, в случаите, когато чужденецът е извън територията на страната, се изпращат в срок от три дни от дирекция „Миграция“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, която в срок до три дни след даване на становище по заявлението за виза по чл. 15, ал. 1 изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност.<br>(17) Работодателят уведомява чужденеца за съобщението по ал. 16, като в срок до 20 дни от изпращане на съобщението по ал. 16 до работодателя чужденецът трябва да предприеме действия по подаване на заявление за издаване на виза по чл. 15, ал. 1. В случаите на отказ за издаване на виза по чл. 15, ал. 1 дирекция "Консулски отношения" при Министерството на външните работи уведомява дирекция "Миграция".<br>(18) В 7-дневен срок от влизането на чужденеца на територията на Република България с виза по чл. 15, ал. 1 работодателят или упълномощено от него лице е длъжен да се яви с чужденеца в дирекция "Миграция" или в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи и да приложат към заявлението по ал. 7 копие от паспорта на чужденеца, съдържащо страницата с положената виза, и задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България със срок от поне три месеца - до издаване на разрешение за продължително пребиваване с цел заетост като сезонен работник. Когато в срока по изречение първо документите не бъдат представени, директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице прекратява производството по издаване на разрешение по ал. 1.<br>(19) Директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице издава или отказва издаването на разрешение за продължително пребиваване с цел заетост като сезонен работник в срок до три дни от представянето на документите по ал. 18. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (20) След издаване на разрешение за продължително пребиваване с цел заетост като сезонен работник се издава документ от дирекция "Миграция" или отдел/сектори/групи "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като в полето "тип разрешение" се отбелязва "сезонен работник". При смяна на работодател и след представяне на становище от Агенцията по заетостта при спазване на условията, предвидени в ал. 7 - 15, се издава ново разрешение за продължително пребиваване с цел заетост като сезонен работник и документ съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 със срок на валидност до срока на първоначално издаденото.<br>(21) Работодателят уведомява дирекция "Миграция" за прекратяване на трудовото правоотношение с чужденеца в тридневен срок от датата на прекратяване на заетостта.<br>(22) Процедурата по издаване на разрешение за продължително пребиваване с цел заетост като сезонен работник не може да бъде по-дълга от два месеца.<br>(23) До приключване на производството работодателят или упълномощено от него лице може да се откаже от подаденото заявление, което е основание за прекратяване на производството.<br>(24) Когато заявлението за издаване на разрешение по ал. 1 бъде отхвърлено по вина на работодателя, той дължи на чужденеца обезщетение съгласно българското законодателство.<br>(25) За решенията, взети въз основа на заявлението по ал. 7, заявителят се уведомява по реда на Административнопроцесуалния кодекс.<br>(26) След изтичане на разрешения максимален период на пребиваване чужденецът може да продължи да пребивава на територията на Република България, ако му е издадено разрешение за пребиваване в Република България, различно от това по ал. 1, чл. 24и, чл. 33к и чл. 33п, без да е необходимо да напуска територията на страната.<br><br>**Чл. 24л.** За извършване на сезонна работа за срок до 90 дни без прекъсване чужденецът трябва да притежава валидна виза за краткосрочно пребиваване за целите на сезонна работа, когато такава се изисква, и заетостта да е регистрирана от органите на Министерството на труда и социалната политика по реда на Закона | |

| | | |
|---|---|---|
| | за трудовата миграция и трудовата мобилност и правилника за неговото прилагане.<br>(2) Регистрацията на заетостта по ал. 1 се извършва и когато чужденецът е освободен от изискването за виза в съответствие с Приложение II от Регламент (ЕС) 2018/1806. В случаите по ал. 1, Агенция по заетостта изпраща, в срок от три работни дни от регистрацията на сезонната заетост, по електронен път на Държавна агенция „Национална сигурност“ копие от подадената от работодателя и регистрирана от Агенция по заетостта декларация за осъществяване на сезонна заетост, ведно с копие от пълномощното на работодателя, в случай, че е приложено към преписката.<br>(3) Чужденецът може да продължи да работи при същия работодател или да го смени за срока на действие на новия трудов договор, но за не повече от 180 дни последователно в рамките на всеки 12 месеца от първоначалната регистрация, без да се налага да напуска територията на страната, както и да притежава виза по чл. 15, ал. 1. Чужденецът подава заявление по образец съгласно правилника за прилагане на закона в дирекция "Миграция" или отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи 30 дни преди изтичане на законното му пребиваване на територията на страната, към което прилага документите по чл. 24к, ал. 8.<br>(4) Дирекция "Миграция" или отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи извършват проверка на постъпилите документи, като при липса на документ, както и при необходимост от представяне на допълнителни документи по чл. 24к, ал. 8, заявителят се уведомява по електронен път за тези обстоятелства и се определя 7-дневен срок за отстраняване на нередовностите.<br>(5) Когато в срока по ал. 4 документите не бъдат представени, директорът на дирекция "Миграция" или директорът на съответната областна дирекция на Министерството на вътрешните работи или оправомощени от тях длъжностни лица прекратяват производството по издаване на разрешение по ал. 3.<br>(6) За издаване на разрешение за продължително пребиваване с цел заетост като сезонен работник в случаите по ал. 3 дирекция "Миграция" или отдел/сектор/група "Миграция" към областните дирекции на Министерството на вътрешните работи изпращат по електронен път заявлението с приложените документи на | |

| | | |
|---|---|---|
| | Агенцията по заетостта и на Държавна агенция "Национална сигурност", която в срок до 14 дни от постъпването им изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция "Национална сигурност". Разрешението се издава по ускорена процедура за чужденци, които поне веднъж са работили на територията на Република България като сезонни работници през последните 5 години.<br>(7) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта или упълномощени от него длъжностни лица изпращат по електронен път на дирекция "Миграция" или на отдел/сектори и групи "Миграция" към областните дирекции на Министерството на вътрешните работи писмено становище относно наличието или липсата на основание за предоставяне на достъп до пазара на труда в срок до 10 дни от получаване на заявлението в Агенцията по заетостта, а при ускорена процедура - срокът е 5-дневен.<br>(8) При констатирана нередовност в документите, както и при необходимост от представяне на допълнителни документи от заявителя, Агенцията по заетостта уведомява в 5-дневен срок по електронен път дирекция "Миграция". Срокът по ал. 7 спира да тече до отстраняване на нередовността или до предоставяне на необходимите документи.<br>(9) Дирекция "Миграция" или отдел/сектор/група "Миграция" към областните дирекции на Министерството на вътрешните работи уведомяват по електронен път заявителя за обстоятелствата по ал. 8 и определят 7-дневен срок за отстраняване на нередовността или за предоставяне на необходимите документи. Когато в срока по изречение първо нередовността не бъде отстранена или не бъдат предоставени необходимите документи, директорът на дирекция "Миграция" или директорът на областна дирекция на Министерството на вътрешните работи или оправомощени от тях длъжностни лица прекратяват производството по предоставяне на пребиваване.<br>(10) Директорът на дирекция "Миграция" или директорът на съответната областна дирекция на Министерството на вътрешните работи или оправомощени от тях длъжностни лица издават или отказват издаването на разрешение за продължително пребиваване с цел заетост като сезонен работник в срок до три дни от представянето на становището от Агенцията по заетостта. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (11) След издаване на разрешение за продължително пребиваване с цел заетост като сезонен работник се издава документ от дирекция "Миграция" или отдел/сектори/групи "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като в полето "тип разрешение" се отбелязва "сезонен работник".<br>(12) Работодателят уведомява дирекция "Миграция" или отдел/сектори/групи "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи за прекратяване на трудовото правоотношение с чужденеца в тридневен срок от датата на прекратяване на заетостта.<br>(13) Процедурата по предоставяне на продължително пребиваване с цел заетост като сезонен работник не може да бъде по-дълга от 30 дни.<br>(14) До приключване на производството работодателят или упълномощено от него лице може да се откаже от подаденото заявление, което е основание за прекратяване на производството.<br>(15) Когато заявлението за издаване на разрешение по ал. 3 бъде отхвърлено по вина на работодателя, той дължи обезщетение на чужденеца съгласно българското законодателство.<br>(16) За решенията, взети въз основа на заявлението по ал. 3, заявителят се уведомява по реда на Административнопроцесуалния кодекс.<br><br>**Чл. 26.** (1) Отказва се издаване на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване в случаите по чл. 10, ал. 1, т. 1 - 4, 6 - 11, 14, 16, 18 - 23 и 26.<br>(2) Отказва се издаване на разрешение за пребиваване или продължаване на срока за пребиваване в страната на чужденец, за когото е установено, че не отговаря на условията по чл. 24, 24а - 24г, 24е, 24з, 24и, 24к, 24м, 24н, 24о, 24п, 24р и 24с, 25, 33а, 33г и 33к - 33м, 33п и 33т.<br>(3) Отказва се издаването на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване на чужденец, който е сключил брак с български гражданин или с чужденец или който е осиновен от български гражданин или от чужденец, получил разрешение за пребиваване, ако са налице данни, че бракът е сключен или осиновяването е извършено единствено с цел заобикаляне на | |

| | | |
|---|---|---|
| | нормите, регламентиращи режима на чужденците в Република България, и получаване на разрешение за пребиваване.<br>(4) Преценката за отказ на разрешението по ал. 3 се извършва от службите за административен контрол на чужденците въз основа на данни, даващи основание да се направи обоснован извод, че бракът е сключен или осиновяването е извършено единствено с цел заобикаляне на нормите, регламентиращи режима на чужденците в Република България, и получаване на разрешение за пребиваване. Такива данни могат да бъдат:<br>1. обстоятелството, че съпрузите или осиновеният и осиновителят не живеят заедно;<br>2. липсата на принос към задълженията, произтичащи от брака;<br>3. обстоятелството, че съпрузите не са се познавали преди сключването на брака;<br>4. даването на противоречиви сведения за лични данни на другия съпруг или осиновения (име, адрес, националност, професия), за обстоятелствата на запознанството им или за друга важна лична информация;<br>5. обстоятелството, че съпрузите или осиновеният и осиновителят не говорят на език, разбираем и от двамата;<br>6. заплащането на парична сума за сключването на брака извън обичайната зестра;<br>7. наличието на предишни бракове или осиновявания, сключвани с цел заобикаляне на нормите, регламентиращи режима на чужденците;<br>8. обстоятелството, че бракът е сключен или осиновяването е извършено, след като чужденецът е получил разрешение за пребиваване.<br>(5) Данните по ал. 4 могат да се установяват чрез интервюта, провеждани от служители на службите за административен контрол на чужденците, от изявления на засегнатите или на трети лица, по документален път или от извършени от държавни органи проверки и разследвания. Службите за административен контрол на чужденците задължително изслушват засегнатите лица.<br>(6) (*) В случаите по чл. 10, ал. 1, т. 19 разрешение за пребиваване може да бъде издадено по причини от хуманитарен характер или свързани с изпълнението на международни задължения след консултиране с държавата членка, подала сигнала за отказ за влизане. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (7) Появата на заболявания след първоначалното издаване на разрешение за пребиваване съгласно глава трета "а" на чужденец и на членовете на неговото семейство, както и след издаване на разрешение за пребиваване на членовете на семейството на чужденец на основание събиране на семейството, не може да бъде основание за отказ за продължаване срока на пребиваване.<br>(8) Отказът за предоставяне на статут на дългосрочно пребиваване не може да се основава на обстоятелствата по чл. 10, ал. 1, т. 8. При преценка на отказ за предоставяне на статут на дългосрочно пребиваване се отчитат продължителността на пребиваване на чужденеца в Република България, възрастта, здравословното състояние, семейното положение, социалната интеграция, съществуващи връзки в страната или липсата на връзки с държавата по произход.<br>(9) Отказва се издаването на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване на чужденец, когато предоставеното разрешение или представените документи са получени с измама или са неистински или подправени.<br>(10) Отказва се продължаване на срока на пребиваване, когато чужденецът пребивава на територията на Република България за цели, различни от тези, за които е било разрешено пребиваването му - в случаите по чл. 24, ал. 1, т. 21, чл. 24б, 24в, 24п и 24с, с изключение на чл. 24б, ал. 18 и чл. 24в, ал. 13.<br>(11) Отказва се издаване на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване, когато се установи, че предприятието на работодателя е създадено или извършва дейност с основната цел да улеснява влизането и пребиваването на чужденци. В тези случаи дирекция "Миграция" или отдел/сектор/група "Миграция" при областната дирекция на Министерството на вътрешните работи сезира Държавна агенция "Национална сигурност" и органите на прокуратурата.<br>(12) Отказът за издаване на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване се мотивира, съобщава се на заинтересованите лица и може да се оспорва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.<br>(13) Мотивите за отказите за издаване на разрешения за пребиваване или продължаване на срока на пребиваване по чл. 10, ал. 1, т. 1 - 3, както и когато разкриването на данните и обстоятелствата, въз основа на които е взето решението, засягат или | |

| | | |
|---|---|---|
| | биха могли да засегнат непосредствено външната политика и международните отношения на Република България или националната сигурност, се посочват в отделен документ, изготвен от съответните компетентни органи. В случай че този документ съдържа класифицирана информация, той се съставя по реда на Закона за защита на класифицираната информация.<br><br>(14) Отказва се продължаване срока на пребиваване по чл. 24, ал. 1 за чужденци, които не са пребивавали в страната най-малко половината от разрешения им предходен срок на пребиваване, с изключение на чужденците, получили пребиваване на основание чл. 24, ал. 1, т. 7, т. 10, т. 13 , т .17, т. 18 и т. 21.<br><br>**Чл. 33к.** (1) Разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС" могат да получат чужденци, които отговарят на условията за упражняване на висококвалифицирана заетост съгласно българското законодателство и:<br>1. притежават виза по чл. 15, ал. 1 или разрешение за продължително пребиваване в Република България, което се заменя с разрешението тип "Синя карта на ЕС", или<br>2. на които е предоставена международна закрила в Република България или държава - членка на Европейския съюз, по смисъла на Закона за убежището и бежанците.<br>(2) Разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС" се издава за срок до 5 години, но не по-кратък от 24 месеца. Когато срокът на трудовия договор е по-кратък от 24 месеца, разрешението се издава за срока на договора, удължен с три месеца, но за максимален срок от 24 месеца. Разрешението по изречение първо може да се подновява при наличие на основания за преиздаването му.<br>(3) Заявление за издаване на разрешението по ал. 1 се подава от работодателя или от упълномощено от него лице или от чужденеца на хартиен носител или по електронен път след създаване на технически условия в дирекция "Миграция" или в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, независимо от адреса на пребиваване на чужденеца. Когато чужденецът има разрешение за продължително пребиваване или има предоставена международна закрила, срокът за подаване на заявлението е не по-късно от два | |

| | | |
|---|---|---|
| | месеца преди изтичането на разрешения срок на продължително пребиваване на чужденеца на територията на Република България. Когато срокът на валидност на притежаваното от чужденеца по изречение второ разрешение за пребиваване изтече, докато се вземе решение по заявлението, му се издава документ, удостоверяващ това обстоятелство. При първоначално кандидатстване за Синя карта на ЕС не се изисква чужденецът да е извън територията на Република България, ако има разрешено продължително пребиваване в страната. Заявлението за картовия документ се подава по адреса на пребиваване на чужденеца.<br>(4) Дирекция "Миграция" или отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи предоставят информация относно всички документи, необходими за получаване на разрешението, включително за произтичащите от него права и задължения за чужденеца.<br>(5) Заявлението се подава по образец съгласно правилника за прилагане на закона, в което се посочва електронен адрес за кореспонденция и към което се прилагат в зависимост от начина на подаване по ал. 3, на хартиен носител или в електронен формат:<br>1. копие на паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката и личните данни на чужденеца;<br>2. свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чийто гражданин е чужденецът, и от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване на заявление за издаване на разрешение по ал. 1. В случаите по ал. 1, т. 2 свидетелството за съдимост се издава от държавата, която е предоставила статут на международна закрила на чужденеца;<br>3. доказателства за осигурено жилище, когато чужденецът има разрешено продължително пребиваване на територията на страната; кандидатът, който няма предоставено право на продължително пребиваване на територията на страната, представя доказателствата за осигурено жилище, когато за първи път подава заявление за издаване на документ тип "Синя карта на ЕС", съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002; същите се предоставят и при подаване на заявление за кандидатстване за виза за дългосрочно пребиваване;<br>4. обосновка за достъп до пазара на труда на чужденеца, в която работодателят: | |

| | | |
|---|---|---|
| | а) посочва фактите и обстоятелствата, налагащи наемането на чужденец - работник;<br>б) мотивира отказа си да наеме български гражданин, гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария или на лице по чл. 9, ал. 1, т. 2 - 6 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, което отговаря на посочените в обявата изисквания;<br>5. (изм. - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) документи за образование, специалност, правоспособност, професионална квалификация и/или опит на работника - чужденец, легализирани по съответния ред и придружени със заверен от нотариус или от дирекция "Консулски отношения" при Министерството на външните работи превод на български език, съответстващи на изискванията за заемане на длъжността, съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите, 2011 г.;<br>6. декларация от работодателя, че са спазени условията на труд и заплащане и че те не са по-неблагоприятни от условията за българските граждани за съответната категория труд - при първоначално подаване на заявление;<br>7. заверено от работодателя копие на срочен трудов договор, сключен по условията на българското законодателство, за длъжност с код по Националната класификация на професиите и длъжностите, 2011 г., подписан от страните и влизащ в сила от датата на получаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС", и копие от длъжностната характеристика, когато е неразделна част от договора;<br>8. документ, че са изпълнени условията за упражняване на професия, включена в Списъка на регулираните професии в Република България по чл. 3 от Закона за признаване на професионални квалификации;<br>9. задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България със срок от поне три месеца или до издаване на разрешението за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС", когато чужденецът не е осигурен по Закона за здравното осигуряване;<br>10. други документи, които се изискват съгласно българското законодателство за заемане на посочената от работодателя длъжност, когато такива са необходими; | |

| | | |
|---|---|---|
| | 11. извън случаите по т. 8 след влизането на лицето на територията на страната с издадена виза за дългосрочно пребиваване се прилага удостоверение на Националния център за информация и документация за признаване на придобитото от чужденеца висше образование в чуждестранни висши училища, а ако удостоверението е вписано в Регистъра за академично признаване на Националния център за информация и документация, в заявлението се посочват номер и дата на издаването му, като удостоверението не се прилага; същото се прилага и при кандидатстване на чужденеца за виза за дългосрочно пребиваване.<br>(6) Когато заявлението по ал. 5 е подадено в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, то заедно с приложените към него документи се изпраща незабавно по електронен път на дирекция "Миграция", придружени от документ за проверка на адреса, ако са налице съмнения, че чужденецът няма да живее на посочения адрес.<br>(7) Дирекция "Миграция" извършва проверка на документите по ал. 5, като при липса на документ, както и при необходимост от предоставяне на допълнителни документи, уведомява по електронен път заявителя за тези обстоятелства и определя 10-дневен срок за предоставяне на документите. Когато в определения срок документите не бъдат представени, директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице прекратява производството по издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС".<br>(8) Дирекция "Миграция" изпраща по електронен път на Агенцията по заетостта и Държавна агенция "Национална сигурност" заявленията по ал. 5, по които производството не е прекратено, и приложените към тях документи в 10-дневен срок от подаване на заявлението. Когато чужденецът има разрешено продължително пребиваване на територията на Република България, към заявлението се прилага и справка за разрешеното му право на пребиваване. Дирекция "Миграция" изпраща по електронен път заявлението с всички документи на Държавна агенция "Национална сигурност", която в 10-дневен срок изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция "Национална сигурност", когато лицето е на територията на страната.<br>(9) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта или оправомощено от него длъжностно лице изпраща по електронен път | |

| | | |
|---|---|---|
| | на дирекция "Миграция" писмено становище относно наличието или липса на основание за упражняване на висококвалифицирана заетост в срок до 10 дни от получаване на заявлението в Агенцията по заетостта.<br>(10) При констатирани нередовности в документите, както и при необходимост от предоставяне на допълнителни документи от заявителя, Агенцията по заетостта в срок до 10 дни уведомява по електронен път дирекция "Миграция". Ако Агенцията по заетостта не уведоми в този срок дирекция "Миграция" за нередовности в документите и за необходимост от предоставяне на допълнителни документи от заявителя, се приема, че документите са редовни и няма необходимост от предоставяне на допълнителни документи. Срокът по ал. 9 спира да тече до получаване на изискваните документи.<br>(11) Дирекция "Миграция" уведомява по електронен път заявителя за обстоятелствата по ал. 10 и определя 10-дневен срок за отстраняване на нередовностите или за представяне на изискваните документи. Когато в определения срок нередовностите не бъдат отстранени или документите не бъдат представени, директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице прекратява производството по издаване на разрешение по ал. 1 и уведомява Агенцията по заетостта.<br>(12) Дирекция "Миграция" изпраща по електронен път на заявителя съобщение в тридневен срок от постъпването на положителни становища по ал. 9, в което се посочва, че за чужденеца са налице основания за упражняване на висококвалифицирана заетост. Съобщението се изпраща и до дирекция "Консулски отношения" при Министерството на външните работи. Заявленията, производствата по които не са прекратени, и приложените към тях документи, след получаване на положителното становище на Агенция по заетостта, в случаите, когато чужденецът е извън територията на страната, се изпращат от дирекция „Миграция“ в срок от три дни на Държавна агенция „Национална сигурност“, която в срок до три дни след даване на становище по заявлението за виза по чл. 15, ал. 1 изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“.<br>(13) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2023 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) В срок до 30 дни от изпращането на съобщението по ал. 12 чужденецът трябва да предприеме действия по подаване на заявление за | |

| | | |
|---|---|---|
| | издаване на виза по чл. 15, ал. 1 в случаите по ал. 1. В случаите на отказ за издаване на виза по чл. 15, ал. 1 дирекция "Консулски отношения" при Министерството на външните работи уведомява дирекция "Миграция".<br>(14) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2023 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) В 14-дневен срок от влизането на чужденеца на територията на Република България с виза по чл. 15, ал. 1 работодателят или упълномощено от него лице е длъжен да се яви с чужденеца в дирекция "Миграция" или в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи и да приложат към заявлението по ал. 5 копие от паспорта на чужденеца, съдържащо страницата с положената виза, и задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България със срок от поне три месеца - до издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС". Когато в срока по изречение първо документите не бъдат представени, директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице прекратява производството по издаване на разрешение по ал. 1.<br>(15) Директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице издава или отказва издаването на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС" в срок до три дни от представянето на документите по ал. 14, когато заявлението е подадено от работодателя или упълномощено от него лице.<br>(16) Директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице издава или отказва издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС" в срок до 60 дни от подаване на заявлението, когато чужденецът е с разрешено право на продължително пребиваване на територията на Република България.<br>(17) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) При правна и фактическа сложност срокът за разглеждане на заявлението може да бъде удължен с още 15 дни, за което писмено се уведомява работодателят или чужденецът. При необходимост се изисква да се представят документи и информация в 13-дневен срок от получаване на уведомлението. Когато допълнителните документи и информация не бъдат предоставени в посочения срок, производството по издаване на разрешение по ал. 1 се прекратява. | |

| | | |
|---|---|---|
| | (18) (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) След издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС" се издава документ съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като в полето "тип разрешение" се отбелязва "Синя карта на ЕС". При смяна на работодател се прилагат ал. 26 при смяна на работодател през първите 12 месеца на висококвалифицирана заетост или ал. 27 при смяна на работодател след изтичане на първите 12 месеца на висококвалифицирана заетост.<br>(19) Процедурата по издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС" не може да бъде по-дълга от три месеца.<br>(20) Работодателят уведомява дирекция "Миграция" за прекратяване на трудовото правоотношение с чужденеца в тридневен срок от датата на прекратяване на заетостта.<br>(21) Разрешение по ал. 1 не се издава на чужденци, получили право на продължително пребиваване на основание чл. 24м, както и на членове на семейството на граждани на Европейския съюз, които са упражнявали или упражняват правото си на свободно движение на територията на Европейския съюз и са получили право на пребиваване по реда на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства.<br>(22) За решенията, взети въз основа на заявлението, работодателят и чужденецът се уведомяват писмено по реда на Административнопроцесуалния кодекс.<br>(23) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2023 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) На притежателя на Синя карта на ЕС, издадена въз основа на висока степен на професионални умения по смисъла на чл. 17, ал. 2, т. 1, буква "в" от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност, се издава разрешение за пребиваване съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като в полето "забележка" се отбелязва "[Длъжност извън тези по чл. 17, ал. 2, буква "б" от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност]".<br>(24) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2023 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) На притежателя на Синя карта на ЕС, на когото е предоставена международна закрила по смисъла на ал. 1, т. 2, се издава разрешение за пребиваване съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002, като в полето "забележка" се отбелязва "Международна закрила, предоставена от [името на държавата | |

| | | |
|---|---|---|
| | членка] на [дата]". При оттегляне на предоставената международна закрила на притежателя на Синя карта на ЕС се издава ново разрешение за пребиваване без вписване на забележката по изречение първо.<br>(25) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2023 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) Дирекция "Миграция" уведомява държавата - членка на Европейския съюз, която е предоставила международната закрила, че има подадено заявление за издаване на Синя карта на ЕС в Република България, като отправя искане за потвърждаване дали чужденецът все още се ползва с международна закрила към момента на издаване на разрешението за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС". Когато предоставената закрила е оттеглена с окончателно решение, Република България не вписва забележката по ал. 24. Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет уведомява дирекция "Миграция" за настъпило прехвърляне в отговорността за международната закрила на притежателя на Синя карта на ЕС с цел изменение на забележката в документа, издаден съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 в тримесечен срок от прехвърлянето, като в полето "Забележка" на Синята карта на ЕС се вписва "Международна закрила, предоставена от България на (дата).<br>(26) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) При смяна на работодател съгласно чл. 20, ал. 2 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност през първите 12 месеца на висококвалифицирана заетост, новият работодател или упълномощено от него лице или чужденецът подава заявление за смяна на работодател на хартиен носител или по електронен път след създаване на технически условия в дирекция "Миграция" или в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, като към заявлението се прилагат документите по ал. 5, т. 6 - 8. След предоставяне в 7-дневен срок на становище от Агенция по заетостта по обстоятелствата по изречение първо, които са се променили, директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице издава или отказва издаване на новото разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС" в срок до 30 дни от подаване на заявлението.<br>(27) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2023 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) След изтичане на първите 12 месеца на висококвалифицирана заетост | |

| | | |
|---|---|---|
| | притежателят на Синя карта на ЕС може да смени работодателя си по облекчена процедура.<br>(28) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) В случаите по ал. 27 новият работодател подава заявление с приложени документи по ал. 5, т. 6 и 7. След положително становище от Агенцията по заетостта по комплекта документи притежателят на Синя карта на ЕС подава заявление за издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС". Дирекция "Миграция" уведомява Държавна агенция "Национална сигурност" за промяната.<br>(29) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) След изтичане на първите 12 месеца на висококвалифицирана заетост притежателят на Синя карта на ЕС може да смени заеманата длъжност в същия сектор по облекчена процедура, като работодателят подава заявление с приложени документи по ал. 5, т. 7 и 8. След положително становище от Агенцията по заетостта по комплекта документи притежателят на Синя карта на ЕС подава заявление за издаване на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС".<br>(30) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2025 г.) Алинея 1 не се прилага за чужденци:<br>1. които са подали молба за международна закрила и очакват решение по своя молба или се ползват с временна закрила;<br>2. които са подали молба за убежище и очакват решение по своята молба;<br>3. които кандидатстват за пребиваване в Република България в качеството на научни работници с цел провеждане на научноизследователски проект;<br>4. които имат в друга държава членка статут на дългосрочно пребиваващ в Европейския съюз и упражняват своето право да пребивават в Република България с цел извършване на икономическа дейност в качеството си на заето или самостоятелно заето лице;<br>5. чието експулсиране е било временно отложено поради фактически или правни основания;<br>6. които са командировани, за периода на командироването им на територията на Република България;<br>7. които по силата на споразумения между Европейския съюз и държавите членки, от една страна, и трети държави, от друга страна, | |

| | | |
|---|---|---|
| | се ползват в качеството на граждани на тези трети държави с права на свободно движение, равностойни на тези на гражданите на Европейския съюз.<br><br>**Чл. 33л.** Притежател на синя карта на ЕС, издадена от друга държава - членка на Европейския съюз, и пребивавал законно на територията на тази държава членка 12 месеца може заедно с членовете на семейството си да пребивава в Република България за целите на висококвалифицираната трудова заетост. Заявлението за издаване на синя карта на ЕС в Република България се подава от работодателя или упълномощено от него лице или от чужденеца не по-късно от един месец след влизане на чужденеца на територията на страната.<br>(2) Ако срокът на валидност на синята карта, издадена в първата държава членка, изтече по време на производството по издаване на синя карта на ЕС в Република България, дирекция "Миграция" или отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи издават разрешение за продължително пребиваване за 90 дни, което му дава възможност да продължи законното си пребиваване на територията на Република България, докато се вземе решение по заявлението му от компетентния орган.<br>(3) Алинеи 1 и 2 се прилагат и когато чужденецът вече е упражнил правото си на преместване в друга държава членка.<br>(4) Работодателят в Република България или упълномощено от него лице или чужденецът, притежател на Синя карта на ЕС, издадена от друга държава членка на Европейския съюз, подава на хартиен носител или по електронен път след създаване на технически условия в дирекция "Миграция" или в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи заявление по образец съгласно правилника за прилагане на закона, към което прилага документите по чл. 33к, ал. 5 и заверено копие на Синята карта на ЕС, издадена от първата държава членка. Чужденецът, притежател на Синя карта на ЕС, издадена от друга държава - членка на Европейския съюз, има право да започне работа в Република България в срок не по-късно от 30 дни след датата на подаване на заявлението, освен ако директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно | |

| | | |
|---|---|---|
| | лице откаже издаването на разрешение за продължително пребиваване и работа тип "Синя карта на ЕС".<br>(5) В административното производство по издаване на разрешение за пребиваване тип "Синя карта на ЕС" в случаите по ал. 1 се прилагат разпоредбите на чл. 33к, ал. 4 - 11, ал. 17 - 22.<br>(6) Дирекция "Миграция" уведомява заявителя по ал. 4 и първата държава членка за своето решение във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 30 дни след датата на подаване на пълното заявление. При извънредни и надлежно обосновани обстоятелства, свързани със сложността на заявлението, срокът за разглеждането му се удължава с 30 дни, за което се уведомява заявителят. В случай на отказ по заявлението по причини, че представените документи са придобити чрез измама или са неистински или преправени, или че притежателят на Синя карта на ЕС представлява реална и сериозна заплаха за националната сигурност и обществения ред или общественото здраве, дирекция "Миграция" посочва в уведомлението си до първата държава членка тези обстоятелства.<br>(7) Притежател на Синя карта на ЕС може да се премести в Република България, след като е пребивавал законно 6 месеца в друга държава членка, която е различна от държавата членка, която е издала първата Синя карта на ЕС.<br>(8) Притежателят на валидна Синя карта на ЕС, издадена от друга държава - членка на Европейския съюз, може да влезе и да пребивава в Република България за срок до 90 дни в рамките на период от 180 дни с цел извършване на конкретна служебна работа, без да се изисква друго разрешение за извършване на такава дейност освен Синята карта на ЕС и редовен паспорт. Когато синята карта на ЕС е издадена от държава членка на ЕС, която не прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, при проверка на ГКПП на вътрешна граница, на която проверките все още не са премахнати, от притежателя на синята карта на ЕС може да се изиска да представи доказателства за работната цел на престоя.<br>(9) Притежателят на Синя карта на ЕС поема разходите, свързани със завръщането му в Република България, както и на членовете на неговото семейство, когато друга държава членка е отхвърлила заявлението му за пребиваване над 90 дни по смисъла на този член.<br><br>**Чл. 33п.** (1) Разрешение за лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер, с право на продължително | |

| | | |
|---|---|---|
| | пребиваване могат да получат чужденци, които отговарят на условията за достъп до пазара на труда съгласно Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност и които притежават виза по чл. 15, ал. 1 или разрешение за продължително пребиваване в Република България на същото основание, в случаите на преиздаване. При първоначално кандидатстване за разрешение чужденецът трябва да пребивава извън територията на Република България. Когато чужденецът има издадено разрешение за пребиваване, чиято валидност изтича по време на процедурата за подновяване, той има право да пребивава на територията на Република България до вземане на решение по заявлението.<br>(2) Разрешението по ал. 1 се издава за срок от една година, като се подновява при условията на този член. Когато срокът на трудовия договор е по-кратък от една година, разрешението се издава за срока на продължителността на договора. Срокът на валидност на разрешението по ал. 1 може да бъде удължен до максимум три години за ръководители и специалисти и една година за служители-стажанти.<br>(3) Разрешението по ал. 1 се издава съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002 при прилагане на единна процедура за кандидатстване, като в полето "тип разрешение" се отбелязва "вътрешнокорпоративен трансфер".<br>(4) Заявление за издаване на разрешението по ал. 1 се подава в дирекция "Миграция" или в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи от работодателя или упълномощено от него лице или лично от чужденеца, когато вече му е издавано разрешение за пребиваване в срок не по-късно от 30 дни преди изтичане на разрешения срок на продължително пребиваване на чужденеца на територията на Република България.<br>(5) Дирекция "Миграция" или отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи предоставят информация относно всички документи, необходими за получаване на разрешението, включително за произтичащите от него права и задължения за чужденеца.<br>(6) Заявлението се подава по образец съгласно правилника за прилагане на закона, в което се посочва електронен адрес за кореспонденция и към него се прилагат: | |

| | | |
|---|---|---|
| | 1. копие на редовен паспорт или заместващ го документ със страниците на снимката и личните данни; срокът на валидност на паспорта или заместващия го документ трябва да покрива най-малко срока на валидност на разрешението за целите на вътрешнокорпоративния трансфер; същият трябва да е издаден през последните 10 години;<br>2. свидетелство за съдимост, издадено от държавата, чийто гражданин е чужденецът, и от държавата на обичайното му пребиваване - при първоначално подаване на заявление за издаване на разрешение по ал. 1;<br>3. доказателства за осигурено жилище, когато чужденецът има разрешено продължително пребиваване на територията на страната; кандидатът, който няма предоставено право на продължително пребиваване на територията на страната, представя доказателствата за осигурено жилище, когато за първи път подава заявление за издаване на документ тип "Разрешение за лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер", съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002; същите се предоставят и при подаване на заявление за кандидатстване за виза за дългосрочно пребиваване;<br>4. обосновка на искането, в която работодателят посочва фактите и обстоятелствата, налагащи временното преместване на чужденеца за целите на вътрешнокорпоративния трансфер;<br>5. документ за завършено висше образование, легализиран и придружен от заверен превод - за длъжността служител-стажант;<br>6. справка-декларация от работодателя за работещите във фирмата чужденци, наети по трудов договор, с посочени имена по паспорт, дата на раждане, гражданство, основание и срок за пребиваване;<br>7. декларация от работодателя, че са спазени условията на труд и заплащане и че те не са по-неблагоприятни от условията за българските граждани за съответната категория труд - при първоначално подаване на заявление;<br>8. документ, доказващ, че приемащото предприятие и предприятието, установено в третата държава, принадлежат към едно и също предприятие или група предприятия, легализиран съгласно българското законодателство и придружен със заверен от нотариус или от дирекция "Консулски отношения" превод на български език;<br>9. документ, съдържащ данни за продължителността на трансфера, легализиран съгласно българското законодателство и придружен | |

| | | |
|---|---|---|
| | със заверен от нотариус или от дирекция "Консулски отношения" превод на български език;<br>10. документи, легализирани съгласно българското законодателство, удостоверяващи, че чужденецът:<br>а) е работил в същото предприятие или група предприятия не по-малко от 12 месеца без прекъсване непосредствено преди датата на подаване на заявлението - за ръководителите и специалистите, и не по-малко от 6 месеца без прекъсване - за служителите-стажанти;<br>б) притежава необходимите професионален опит и квалификация - за длъжността ръководител и специалист;<br>в) е преместен при вътрешнокорпоративен трансфер;<br>г) ще продължи да работи в предприятието, установено в третата държава, след срока на трансфера;<br>11. копие от споразумението за обучение, свързано с подготовката на бъдещата позиция на стажанта в рамките на предприятието или групата от предприятия, придружено от описание на програмата за обучение - за служителите-стажанти; в програмата за обучение изрично се посочва, че целта на заетостта на работника - гражданин на трета държава, е професионално развитие или обучение в областта на стопанските техники или методи, както и продължителността на програмата и условията, при които служителят-стажант ще бъде ръководен по време на програмата;<br>12. задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България за целия срок на пребиваване, когато чужденецът не е осигурен по Закона за здравното осигуряване и е с разрешено право на продължително пребиваване на територията на Република България.<br>(7) Когато заявлението по ал. 6 е подадено в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, то заедно с приложените към него документи се изпраща на дирекция "Миграция". В срок от три дни отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи извършва проверка, когато са налице основателни съмнения, че чужденецът няма да живее на декларирания от него адрес, като протоколът от проверката се изпраща по електронен път на дирекция "Миграция".<br>(8) Дирекция "Миграция" извършва проверка на документите по ал. 6, като при липса на документ, както и при необходимост от предоставяне на допълнителни документи, уведомява по | |

| | | |
|---|---|---|
| | електронен път заявителя за тези обстоятелства и определя 7-дневен срок за предоставяне на документите. Когато в определения срок документите не бъдат представени, директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице прекратява производството по издаване на разрешение за продължително пребиваване на лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер.<br>(9) Дирекция "Миграция" изпраща по електронен път на Агенцията по заетостта заявленията по ал. 6, по които производството не е прекратено, и приложените към тях документи, в 14-дневен срок от подаване на заявлението, като документите по ал. 6, т. 5, 8, 9 и 10 се изпращат в оригинал. Когато чужденецът има разрешено продължително пребиваване на територията на Република България, към заявлението се прилага и справка за разрешеното му право на пребиваване. Дирекция "Миграция" изпраща по електронен път заявлението с всички документи на Държавна агенция "Национална сигурност", която в 14-дневен срок изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция "Национална сигурност", когато лицето е на територията на страната, а в случаите по ал. 14 - в срок до три дни след даване на становище по заявлението за виза по чл. 15, ал. 1.<br>(10) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта или оправомощено от него длъжностно лице изпраща по електронен път на дирекция "Миграция" писмено становище относно наличието или липсата на основание за предоставяне на достъп до пазара на труда за целите на вътрешнокорпоративния трансфер в срок до 14 дни от получаване на заявлението в Агенцията по заетостта.<br>(11) При констатирани нередовности в документите, както и при необходимост от предоставяне на допълнителни документи от заявителя, Агенцията по заетостта в срок до 7 дни уведомява по електронен път дирекция "Миграция". Срокът по ал. 10 спира да тече до получаване на изискваните документи.<br>(12) Дирекция "Миграция" уведомява по електронен път заявителя за обстоятелствата по ал. 11 и определя 7-дневен срок за отстраняването на нередовностите или за представяне на изискваните документи. Когато в определения срок нередовностите не бъдат отстранени или документите не бъдат представени, директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице прекратява производството по издаване на | |

| | | |
|---|---|---|
| | разрешението за продължително пребиваване на лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер, и уведомява Агенцията по заетостта.<br>(13) Когато заявлението по ал. 6 е подадено от работодател или упълномощено от него лице, дирекция "Миграция" изпраща по електронен път на работодателя съобщение в тридневен срок от постъпването на положителни становища по ал. 10, в което се посочва, че за чужденеца е налице основание за разрешаване на продължително пребиваване на лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер. Дирекция "Миграция" изпраща съобщението и до дирекция "Консулски отношения" при Министерството на външните работи.<br>(14) Работодателят уведомява чужденеца за съобщението по ал. 13, като в срок до 20 дни от изпращането на съобщението по ал. 13 до работодателя чужденецът трябва да предприеме действия по подаване на заявление за издаване на виза по чл. 15, ал. 1. В случаите на отказ за издаване на виза по чл. 15, ал. 1 дирекция "Консулски отношения" при Министерството на външните работи уведомява дирекция "Миграция".<br>(15) В 14-дневен срок от влизането на чужденеца на територията на Република България с виза по чл. 15, ал. 1 работодателят или упълномощено от него лице е длъжен да се яви с чужденеца в дирекция "Миграция" или в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи и да приложат към заявлението по ал. 6 копие от паспорта на чужденеца, съдържащо страницата с положената виза, и задължителна медицинска застраховка, валидна на територията на Република България за целия срок на пребиваване, когато не е осигурен по Закона за здравното осигуряване. Подадените документи в отдел/сектор/група "Миграция" при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи се изпращат незабавно по електронен път в дирекция "Миграция". Когато в определения срок документите не бъдат представени, директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице прекратява производството по издаване на разрешението за продължително пребиваване на лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер.<br>(16) Директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице издава или отказва издаването на разрешение | |

| | | |
|---|---|---|
| | за продължително пребиваване на лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер, в срок до три дни от представянето на документите по ал. 15, когато заявлението е подадено от работодателя или упълномощено от него лице.<br>(17) Директорът на дирекция "Миграция" или оправомощено от него длъжностно лице издава или отказва издаване на разрешение за продължително пребиваване на лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер, в срок до 60 дни от подаване на заявлението, когато чужденецът е с разрешено право на продължително пребиваване на територията на Република България.<br>(18) При правна и фактическа сложност срокът за разглеждане на заявлението може да бъде удължен с още един месец, за което писмено се уведомява работодателят или чужденецът. При необходимост се изисква да се представят документи и информация в 14-дневен срок от получаване на уведомлението. Когато допълнителните документи и информация не бъдат предоставени в посочения срок, производството по издаване на разрешение по ал. 1 се прекратява.<br>(19) Процедурата по издаване на разрешение за продължително пребиваване на лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер, не може да бъде по-дълга от три месеца.<br>(20) Работодателят уведомява дирекция "Миграция" за всяка промяна, която засяга критериите за приемане, настъпила в хода на процедурата за кандидатстване, и за прекратяване на трансфера с чужденеца в тридневен срок от датата на промяната или прекратяването на заетостта.<br>(21) Разрешение по ал. 1 не се издава на чужденци, получили право на продължително пребиваване на основание чл. 24, ал. 1, т. 1, чл. 24б, 24в или 24м, както и на членове на семейството на граждани на Европейския съюз, които са упражнявали или упражняват правото си на свободно движение на територията на Европейския съюз и са получили право на пребиваване по реда на Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства.<br>(22) За решенията, взети въз основа на заявлението, заявителят се уведомява по реда на Административнопроцесуалния кодекс. | |

| | | |
|---|---|---|
| | **Чл. 33х.** В случаите, когато Агенцията по заетостта не уведоми в сроковете по чл. 24и, ал. 12, чл. 24к, ал. 13, чл. 24л, ал. 7, чл. 33к, ал. 9 и чл. 33п, т. 10 дирекция „Миграция“ за нередовности в документите и за необходимост от предоставяне на допълнителни документи от заявителя, се приема, че документите са редовни и няма необходимост от предоставяне на допълнителни документи. Изпращане на писмо за нередовност от Агенция по заетостта към дирекция „Миграция“ след изтичане на сроковете по изречение първо не поражда правни последици.“<br><br>**Чл. 33ц.** Отрицателното становище на Изпълнителния директор на Агенция по заетостта или на оправомощено от него длъжностно лице за предоставяне на достъп до пазара на труда се съобщава на заявителя от Агенцията и подлежи на самостоятелно обжалване чрез Агенция по заетостта по реда на АПК. При обжалване Агенцията по заетостта уведомява дирекция „Миграция“, която спира административното производство по заявлението за пребиваване до окончателното произнасяне по оспорването. В случай, че отрицателното становище не е обжалвано в срок, както и след приключване на оспорването с влязъл в сила акт, Агенция по заетостта изпраща на дирекция „Миграция“ съответното становище за достъп до пазара на труда, за продължаване производството по заявлението за пребиваване.“<br><br>**ЗТМТМ**<br>Чл. 17. (1) Достъп до пазара на труда със "Синя карта на Европейския съюз" се разрешава от Министерството на вътрешните работи след получено положително писмено становище от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта или от оправомощено от него длъжностно лице, без да се прилага условието на чл. 7, ал. 1, т. 1.<br>(2) В случаите по ал. 1 е необходимо:<br>1. работникът - гражданин на трета държава, да притежава висока професионална квалификация:<br>а) придобито висше образование, което се удостоверява с диплома, удостоверение или друг официален документ, издаден от компетентен орган, след обучение с продължителност, не по-малка от три академични години, проведено от образователна институция, призната като висше училище от съответната държава, или | |

| | | |
|---|---|---|
| | б) когато се отнася за ръководители и специалисти в областта на осигуряването на информационни и комуникационни технологии - знания, умения и компетентности, удостоверени чрез официален документ, издаден от компетентен орган, за съответен професионален опит на длъжност, изискваща завършено висше образование, придобит най-малко три години в период на 7 години преди подаването на заявление за Синя карта на Европейския съюз, които имат отношение към длъжността, посочена в трудовия договор, и които принадлежат към Група 133 "Ръководители в областта на информационните и комуникационните технологии" или Подклас 25 "Специалисти по информационни и комуникационни технологии" от Националната класификация на професиите и длъжностите;<br>в) когато се отнася за длъжности извън буква "б" - знания, умения и компетентности, които са удостоверени чрез официален документ, издаден от компетентен орган, за поне 5 години професионален опит на длъжност, изискваща придобито висше образование, и които са свързани с длъжности или със сектора, посочени в трудовия договор;<br>2. брутната работна заплата, посочена в трудовия договор на работника - гражданин на трета държава, да бъде най-малко 1,5 пъти по-висока от средната работна заплата в Република България съгласно наличните данни последно публикуваните от Националния статистически институт за период от 12 месеца преди сключването на трудовия договор;<br>3. срокът на трудовия договор да е не по-кратък от 6 месеца.<br><br>**Чл. 31.** (1) Достъп до пазара на труда с разрешение за лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер, се разрешава от Министерството на вътрешните работи след получено положително писмено становище от изпълнителния директор на Агенцията по заетостта или оправомощено от него длъжностно лице, без да се прилага условието по чл. 7, ал. 1, т. 1.<br>(2) Разрешението по ал. 1 дава право на работник - гражданин на трета държава, да извършва трудова дейност на територията на Република България само за предприятие от приемащата група предприятия и само за длъжностите - ръководител, специалист или служител-стажант. | |

| | | |
|---|---|---|
| **Член 8**<br>*Процедурни гаранции*<br>1. Въз основа на критерии, предвидени в правото на Съюза или в националното право, в писменото уведомление се посочват мотивите за решението, с което се отхвърля заявление за издаване, изменение или подновяване на единно разрешение, или за решение, с което се отнема единно разрешение.<br>2. В решението за отхвърляне на заявление за издаване, изменение или подновяване на единно разрешение, или решението за отнемане на единно разрешение се отчитат конкретните обстоятелства на всеки отделен случай и се зачита принципът на пропорционалност съгласно правото на Съюза и националното право. Решението може да бъде обжалвано в съответната държава членка съгласно националното право. В писменото уведомление, посочено в параграф 1, се указва съдът или административният орган, пред който заинтересованото лице може да подаде жалба, и срокът за това.<br>3. Срокът за вземане на решение съгласно член 5, параграф 2 може да бъде удължен с още 30 дни в изключителни и надлежно обосновани обстоятелства, свързани със сложността на заявлението, чрез уведомление или съобщение до заявителя в съответствие с процедурите, предвидени в националното право.<br>4. В изключителни и надлежно обосновани обстоятелства срокът, посочен в член 11, параграф 3, трета алинея, може да бъде удължен с още 15 дни. | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 7.** (1) Достъп до пазара на труда на работници - граждани на трети държави, се разрешава за заемането на длъжности, за които не се изисква българско гражданство:<br>1. съобразно състоянието, развитието и обществените интереси на българския пазар на труда след проведено от работодателя предварително проучване на пазара на труда;<br>2. при условие че в предходните 12 месеца общият брой на гражданите на трети държави, работещи за местния работодател, не надвишава 10 на сто от средносписъчната численост на наетите по трудово правоотношение български граждани, граждани на други държави - членки на Европейския съюз, на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария и лицата по чл. 9, ал. 1, т. 2 - 6;<br>3. когато предлаганите условия на труд и заплащане не са по-неблагоприятни от условията за българските граждани за съответната категория труд;<br>4. когато гражданинът на трета държава притежава специализирани знания, умения и професионален опит, необходими за съответната длъжност.<br>(2) Работниците - граждани на трета държава, с разрешен достъп до пазара на труда могат да работят по трудово правоотношение или като командировани в рамките на предоставяне на услуги на територията на Република България - само за конкретното юридическо или физическо лице, и за посочените в разрешението, издадено от компетентните органи, място, длъжност и срок на работа.<br>(10) Условията и редът за предоставяне, продължаване, отказ или отмяна на решението по ал. 3, както и условията за провеждане на проучването по ал. 1, т. 1 се определят с правилника за прилагане на закона.<br>(11) Условията и редът за издаване, подновяване, отказ и отнемане на разрешенията за пребиваване и работа се определят с Правилника за прилагане на Закона за чужденците в Република България<br><br>**Чл. 11.** (1) Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта отказва да предостави решението по чл. 7, ал. 3, когато:<br>1. не са спазени разпоредбите на чл. 7, ал. 1 и 7 и чл. 8, ал. 1; | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| | 2. не са спазени процедурите, определени с правилника за прилагане на закона;<br>3. работодателят има влязло в сила наказателно постановление в предходен двугодишен период за ползване труда на чужденец без право на достъп до пазара на труда или за наемане на незаконно пребиваващ чужденец;<br>4. работодателят през последните три месеца по своя инициатива е освободил от работа български граждани, граждани на държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, граждани на трети държави с разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България или с приравнени на техните права по чл. 9, ал. 1, т. 2 - 6 граждани на трети държави, които биха могли да бъдат наети на работното място, за което се иска наемането на работник - гражданин на трета държава;<br>5. са налице основания по чл. 10 от Закона за чужденците в Република България;<br>6. работодателят в предходната една година преди подаване на искането за предоставяне на решение по чл. 7, ал. 3 има влязло в сила наказателно постановление по чл. 76, ал. 1;<br>7. работодателят е подал уведомление в Агенцията по заетостта за масово уволнение на работници и служители от същите категории, професия и квалификационно ниво, за които иска да назначи работници - граждани на трети държави, в предходните 6 месеца преди внасянето на искането за предоставяне на решение по чл. 7, ал. 3;<br>8. работодателят има парични задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, освен ако е допуснато разсрочване или отсрочване на задълженията или на парични задължения, свързани с плащането на вноски за социално осигуряване;<br>9. работодателят не осъществява икономическа дейност или дейността му е прекратена чрез ликвидация или несъстоятелност;<br>10. работникът - гражданин на трета държава, е санкциониран за незаконна трудова дейност в предходен 5-годишен период или съгласно представените документи е работил незаконно в | |

| | | |
|---|---|---|
| | Република България при предишно пребиваване или към момента на внасяне на искането;<br>11. министърът на труда и социалната политика е наложил ограничения на достъпа на граждани на трети държави до пазара на труда съгласно чл. 3, ал. 2.<br>(2) Алинея 1, т. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 и 10 се прилагат и в случаите на командироване или изпращане на работници и служители от трети държави.<br><br>**Чл. 12.** (1) Правото на достъп до пазара на труда на работник - гражданин на трета държава, може да бъде отнето, когато:<br>1. се установи, че за предоставянето на решението по чл. 7, ал. 3 са представени неверни данни;<br>2. контролните органи на Министерството на труда и социалната политика установят, че заетостта на гражданина на трета държава не съответства на посочените в решението по чл. 7, ал. 3 длъжност, място на работа, работодател или местно лице, приемащо на работа командирован работник или служител от трета държава;<br>3. разрешението за пребиваване на работника - гражданин на трета държава, не е издадено или е отнето по реда на Закона за чужденците в Република България.<br>(2) Условията и редът за отнемане на правото на достъп до пазара на труда на работник - гражданин на трета държава, се определят в правилника за прилагане на закона.<br><br>**Чл. 28.** (1) На сезонния работник се предоставя от работодателя или се осигурява с негово съдействие подходящо и отговарящо на всички изисквания за безопасност и здраве жилище до изтичане на трудовия договор.<br>(2) В случаите по ал. 1 с чужденеца се сключва писмен договор за наем, в който са уредени условията за наем на жилището. Предвидената в договора наемна цена трябва да е съобразена с получаваното от сезонния работник възнаграждение и с качеството на жилището и не може да се приспада автоматично от възнаграждението на сезонния работник.<br>(3) При проверка на обстоятелствата по ал. 1 Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" има право на достъп до жилището на сезонния работник с негово съгласие. | |

| | | |
|---|---|---|
| | **ЗЧРБ**<br>**Чл.26** (11) Отказът за издаване на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване се мотивира, съобщава се на заинтересованите лица и може да се оспорва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.<br><br>**АПК**<br>Чл. 145. (1) Административните актове могат да се оспорват пред съда по отношение на тяхната законосъобразност.<br>(2) На оспорване подлежат:<br>1. първоначалният индивидуален административен акт, включително отказът да се издаде такъв акт;<br>2. (изм. - ДВ, бр. 39 от 2011 г.) решението на по-горестоящия административен орган, с който е изменен актът по т. 1 или е отменен и въпросът е решен по същество;<br>3. решенията по искания за издаване на документи от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения.<br>(3) Административните актове могат да бъдат оспорени изцяло или в отделни техни части. | |
| **Член 9**<br>*Достъп до информация*<br>Държавите членки осигуряват лесен достъп и при поискване предоставят на гражданина на трета държава и на бъдещия работодател:<br>а) подходяща информация относно всички документални доказателства, необходими за подаване на заявление, и когато е целесъобразно, относно приложимите такси;<br>б) информация относно условията за влизане и пребиваване, включително правата, задълженията и процедурните гаранции, включително правната защита, на гражданите на трети държави и на членовете на техните семейства, както и информация относно организациите на работниците в съответствие с националното право. | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 7.** (6) Агенцията по заетостта осигурява информация относно всички документи, необходими за подаването на заявление за предоставяне на решението по ал. 3, включително за произтичащите от него права и задължения за работника - гражданин на трета държава. | |
| **Член 10**<br>*Такси*<br>Държавите членки могат да изискват заплащането на такси за обработването на заявления в съответствие с настоящата директива. | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 7.** (8) За предоставяне или продължаване на срока на решението по ал. 3 работодателят внася такса в размер 400 лв. | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| Размерът на таксите, които държава членка налага за обработването на заявленията, не може да е непропорционален или прекомерен. Когато таксата за обработване на заявление се заплаща от работодателя, работодателят няма право да си възстанови тази такса от гражданина на трета държава. | **Чл. 41.** (1) Разрешението за работа на лицата по чл. 40, ал. 2, т. 1 се издава за срок до 12 месеца.<br>(2) Разрешението за работа на лицата по чл. 40, ал. 2, т. 2 се издава за срока на валидност на документа за продължително пребиваване, издаден от Министерството на вътрешните работи. Когато срокът на трудовия договор е по-кратък от срока на разрешението за продължително пребиваване, разрешението за работа се издава за срока на трудовия договор.<br>(3) Срокът по ал. 2 може да бъде продължаван, ако не са отпаднали условията за първоначалното издаване.<br>(4) Срокът по ал. 1 за командировани или изпратени работници и служители може да бъде продължен по изключение до 6 месеца, ако дейността изисква превишаване на първоначално обявената продължителност, при условие че са изпълнени изисквания на наредбата по чл. 5, ал. 3.<br>(5) За издаване и продължаване на разрешението работодателят или местното лице, приемащо на работа лицата по чл. 40, ал. 2, т. 1 и 2, внася такса в размер на 204.52 евро.<br>(6) За преиздаване на разрешението по чл. 40, ал. 1 поради загубване, повреждане или унищожаване на документите се заплаща такса в размер 102.26 евро.<br><br>**Чл. 45.** (1) Разрешението за извършване на дейност на свободна практика по чл. 44, ал. 1 се издава за срок до една година.<br>(2) Срокът по ал. 1 може да бъде продължаван, ако не са отпаднали условията за първоначално издаване.<br>(3) За издаване и продължаване на разрешението кандидатът внася такса в размер на 204.52 евро.<br>(4) За преиздаване на разрешението по чл. 44, ал. 1 поради загубване, повреждане или унищожаване на документите се заплаща такса в размер 102.26 евро.<br><br>**ЗЧРБ**<br>Допълнителни разпоредби<br>**§ 2.** За издаване на визи, разрешения за пребиваване и други документи по този закон се събират такси, определени с акт на Министерския съвет. | |
| **Член 11** | **ЗТМТМ** | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| *Права въз основа на единното разрешение*<br>1. Когато е издадено единно разрешение, то дава на притежателя си за срока на своята валидност най-малко правото:<br>а) на влизане и пребиваване на територията на държавата членка, издала единното разрешение, при условие че притежателят отговаря на всички изисквания за приемане съгласно националното право;<br>б) на свободен достъп до цялата територия на държавата членка, издала единното разрешение, в рамките, предвидени от националното право;<br>в) да упражнява конкретна трудова дейност, придобито с единното разрешение, в съответствие с националното право;<br>г) да бъде информиран за свързаните с разрешението права на притежателя, които му се предоставят съгласно настоящата директива, други правни актове на Съюза или националното право.<br>2. Държавите членки допускат притежателят на единно разрешение да променя работодателя си. Държавите членки могат да обвържат правото на притежателя на единно разрешение да променя работодателя си с някое от условията, посочени в параграф 3.<br>3. В рамките на срока на валидност на единното разрешение държавите членки могат:<br>а) да изискват промяната на работодателя да бъде съобщена на компетентните органи в съответната държава членка в съответствие с процедурите, установени в националното право;<br>б) да изискват промяната на работодателя да подлежи на проверка на положението на пазара на труда, ако съответната държава членка извършва проверките на положението на пазара на труда във връзка със заявленията за единно разрешение;<br>в) да изискват минимален срок, по време на който притежателят на единно разрешение да е длъжен да работи за първия работодател.<br>Минималният срок, посочен в първа алинея, буква в), не може да надвишава срока на трудовия договор или срока на валидност на разрешението. При всички случаи той не може надвишава шест месеца. Държавите членки разрешават на притежателя на единно разрешение да промени работодателя си преди изтичането на този минимален срок в надлежно обосновани случаи на тежко нарушение от страна на работодателя на условията на трудовото правоотношение. | **Чл. 49.** (1) Гражданите на друга държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които са упражнили правото си на свободно движение, при пребиваването си в Република България имат всички права и задължения според българските закони и международните договори, по които Република България е страна, с изключение на тези, за които се изисква българско гражданство.<br>(2) Гражданите на трети държави, притежателите на Единно разрешение за пребиваване и работа, на Синя карта на Европейския съюз и на Разрешение за сезонен работник са равнопоставени на българските граждани по отношение на:<br>1. достъпа до информация за обявени свободни работни места;<br>2. ползването на посредничество по информиране и наемане на работа;<br>3. условията на труд, включително по отношение на заплащането, работното време и почивките, прекратяването на трудовото правоотношение, минималната възраст за започване на работа, участие в колективното трудово договаряне;<br>4. безопасността и здравето при работа;<br>5. условията за достъп, подчиняването на задължения и ползването на права на социална сигурност в рамките на правото на Европейския съюз;<br>6. достъпа до стоки и услуги, включително обществени;<br>7. образованието и професионалното обучение;<br>8. признаването на дипломи за завършено образование;<br>9. признаването на удостоверения и други доказателства за професионална квалификация в съответствие със Закона за признаване на професионални квалификации;<br>10. плащанията на придобити законоустановени пенсии за старост, инвалидност и смърт, свързани с приходите и по предходна заетост, в размер, приложим съгласно правото на държавата членка или на държавите членки - длъжници, при преместване в трета държава, без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1231/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за разширяване обхвата на Регламент (ЕО) № 883/2004 и на Регламент (ЕО) № 987/2009 по отношение на гражданите на трети държави, които все още не са обхванати от тези регламенти единствено на основание на тяхното гражданство (ОВ, L 344/1 от 29 декември 2010 | |

| | | |
|---|---|---|
| Когато държава членка изисква промяната на работодателя да бъде съобщена в съответствие с първа алинея, буква а), правото на притежателя на единно разрешение да промени работодателя си може да бъде отнето за максимален срок от 45 дни, считано от датата, на която е изпратено съобщението до националните компетентни органи. През този срок националните компетентни органи могат да проверят дали са изпълнени условията, установени в първа алинея, букви б) и в), в зависимост от случая, и да проверят дали другите изисквания, установени в правото на Съюза или в националното право, продължават да са изпълнени. Държавата членка може да се противопостави на промяната на работодателя в рамките на този 45-дневен срок.<br>4. Безработицата сама по себе си не представлява основание за отнемане на единно разрешение, при условие че:<br>а) общият период на безработица не надвишава три месеца в рамките на срока на валидност на единно разрешение или шест месеца, ако гражданинът на трета държава е притежавал единно разрешение в продължение на повече от две години;<br>б) началото и когато е приложимо, краят на всеки период на безработица се съобщават на компетентните органи на съответната държава членка в съответствие с приложимите процедури.<br>Чрез дерогация от първа алинея, буква а), държавите членки могат да допуснат притежател на единно разрешение да бъде безработен за по-дълъг период.<br>За целите на първа алинея, буква б) държавите членки определят дали гражданинът на трета държава или работодателят на гражданина на трета държава уведомява компетентните органи.<br>За периоди на безработица, по-дълги от три месеца, държавите членки могат да изискат от притежателите на единно разрешение да представят доказателства, че разполагат с достатъчно средства, за да се издържат, без да ползват системата за социално подпомагане на съответната държава членка.<br>Ако безработен притежател на единно разрешение намери нов работодател в рамките на допустимия период на безработица, посочен в настоящата алинея, и ако държава членка обвързва започването на ново трудово правоотношение с някое от условията, посочени в параграф 3, тя допуска притежателят на единно разрешение да остане на нейна територия, докато компетентните органи направят проверка на изпълнението на условията, посочени | г.), както и на съществуващите двустранни споразумения с трети държави; същото се прилага и по отношение на плащанията за преживелите ги съпрузи;<br>11. свободата на сдружаване, присъединяване и членство в организации на работници и служители или работодатели, както и в професионални и съсловни организации, включително по отношение на предоставяните привилегии от такова членство, освен когато по силата на закон, устав или друг нормативен акт се изисква българско гражданство, без да се засягат общественият ред и обществената сигурност;<br>12. правата за ползване на данъчни облекчения при условията и по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.<br><br>**ЗЧРБ**<br>**Чл. 3. (1)** Чужденците в Република България имат всички права и задължения според българските закони и ратифицираните международни договори, по които Република България е страна, с изключение на тези, за които се изисква българско гражданство.<br><br>**ЗТМТМ**<br>Чл. 12. (1) Правото на достъп до пазара на труда на работник - гражданин на трета държава, може да бъде отнето, когато:<br>1. се установи, че за предоставянето на достъп до пазара на труда са представени неверни данни;<br>2. контролните органи на Министерството на труда и социалната политика установят, че заетостта на гражданина на трета държава не съответства на посочените длъжност, място на работа, работодател или местно лице, приемащо на работа командирован или изпратен работник или служител от трета държава;<br>3. работодателят не осъществява икономическа дейност или дейността му е прекратена чрез ликвидация или поради несъстоятелност;<br>4. когато на работодателя, който е подизпълнител, изпълнителят, чийто пряк подизпълнител е работодателят, както и всеки следващ изпълнител, чиито подизпълнители са те, с влязъл в сила акт на компетентен орган, се установи нарушение към наетия на работа чужденец, за което те отговарят заедно с работодателя или вместо него за всички задължения, произтичащи от закона.; | |

| | | |
|---|---|---|
| в параграф 3, дори ако допустимият период на безработица е изтекъл.<br>5. Когато срокът на валидност на единното разрешение изтече по време на процедурата за подновяване, държавите членки допускат гражданинът на трета държава да остане на тяхната територия, ако този гражданин на трета държава членка е притежател на единно разрешение, докато компетентните органи вземат решение по заявлението за подновяване.<br>6. Когато в съответствие с процедурите, предвидени в националното право, компетентните органи на държавата членка установят, че са налице основателни причини да смята, че притежателят на единно разрешение е бил подложен на особено експлоататорски условия на труд съгласно определението в член 2, буква и) от Директива 2009/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (24), тази държава членка удължава с три месеца допустимия период на безработица, посочен в параграф 4 от настоящия член. | (2) В случай че достъпът до пазара на труда бъде отнет по вина на работодателя, той дължи на гражданина на трета държава обезщетение. Плащането е дължимо и може да се търси по реда на Гражданския процесуален кодекс. | |
| **ГЛАВА III**<br>*ПРАВО НА РАВНО ТРЕТИРАНЕ*<br>**Член 12**<br>*Право на равно третиране*<br>1. Работниците от трети държави по смисъла на член 3, параграф 1, букви б) и в) се ползват от право на равно третиране с гражданите на държавата членка, в която пребиват, най-малко по отношение на:<br>а) условията за заетост и условията на труд, включително по отношение на възнаграждение, уволнение, работно време, отпуски и празнични дни и равно третиране на мъжете и жените, както и здравословни и безопасни условия на труд;<br>б) правото на стачка и на колективни действия, в съответствие с националното право и практика на държавата членка, и свободата на сдружаване, принадлежност и членство в организации, представляващи работници или работодатели, или други организации, чиито членове упражняват определена професионална дейност, включително по отношение на предоставяните от подобни организации права и обезщетения, като правото на договаряне и сключване на колективни трудови | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 49.** (1) Гражданите на друга държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които са упражнили правото си на свободно движение, при пребиваването си в Република България имат всички права и задължения според българските закони и международните договори, по които Република България е страна, с изключение на тези, за които се изисква българско гражданство.<br>(2) Гражданите на трети държави, притежателите на Единно разрешение за пребиваване и работа, на Синя карта на Европейския съюз и на Разрешение за сезонен работник са равнопоставени на българските граждани по отношение на:<br>1. достъпа до информация за обявени свободни работни места;<br>2. ползването на посредничество по информиране и наемане на работа;<br>3. условията на труд, включително по отношение на заплащането, работното време и почивките, прекратяването на трудовото правоотношение, минималната възраст за започване на работа, участие в колективното трудово договаряне;<br>4. безопасността и здравето при работа; | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| договори, без да се засягат националните разпоредби относно обществения ред и обществената сигурност;<br>в) образованието и професионалното обучение;<br>г) признаването на дипломи, свидетелства и други професионални квалификации в съответствие с приложимите национални процедури;<br>д) клоновете на социалната сигурност, определени в Регламент (ЕО) № 883/2004;<br>е) данъчните облекчения, доколкото се счита, че за целите на данъчното облагане работникът пребивава в съответната държава членка;<br>ж) достъпа до стоки и услуги и доставката на стоки и услуги, предоставяни на обществеността, включително до процедурите за получаване на достъп до настаняване в жилище, притежавано от орган на публична власт, и частно жилище, предвидени в националното право, без да се засяга свободата на договаряне в съответствие с правото на Съюза и националното право;<br>з) консултации и информация, предоставяни от службите по заетостта. | 5. условията за достъп, подчиняването на задължения и ползването на права на социална сигурност в рамките на правото на Европейския съюз;<br>6. достъпа до стоки и услуги, включително обществени;<br>7. образованието и професионалното обучение;<br>8. признаването на дипломи за завършено образование;<br>9. признаването на удостоверения и други доказателства за професионална квалификация в съответствие със Закона за признаване на професионални квалификации;<br>10. плащанията на придобити законоустановени пенсии за старост, инвалидност и смърт, свързани с приходите и по предходна заетост, в размер, приложим съгласно правото на държавата членка или на държавите членки - длъжници, при преместване в трета държава, без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1231/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за разширяване обхвата на Регламент (ЕО) № 883/2004 и на Регламент (ЕО) № 987/2009 по отношение на гражданите на трети държави, които все още не са обхванати от тези регламенти единствено на основание на тяхното гражданство (ОВ, L 344/1 от 29 декември 2010 г.), както и на съществуващите двустранни споразумения с трети държави; същото се прилага и по отношение на плащанията за преживелите ги съпрузи;<br>11. свободата на сдружаване, присъединяване и членство в организации на работници и служители или работодатели, както и в професионални и съсловни организации, включително по отношение на предоставяните привилегии от такова членство, освен когато по силата на закон, устав или друг нормативен акт се изисква българско гражданство, без да се засягат общественият ред и обществената сигурност;<br>12. правата за ползване на данъчни облекчения при условията и по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.<br><br>**ЗЗДискр.**<br>**Чл. 12. (1)** При обявяване на свободно работно място работодателят няма право да поставя изисквания, свързани с признаците по чл. 4, ал. 1, освен в случаите по чл. 7.<br>**(2)** Преди сключване на трудовия договор работодателят няма право да иска от кандидата информация за признаците по чл. 4, ал. 1, освен в случаите по чл. 7 или когато това е необходимо за | |

| | | |
|---|---|---|
| | нуждите на проучване за получаване на разрешение за работа с класифицирана информация при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация.<br><br>**Чл. 13. (1)** Работодателят осигурява еднакви условия на труд без оглед на признаците по чл. 4, ал. 1.<br><br>**Чл. 14. (1)** Работодателят осигурява равно възнаграждение за еднакъв или равностоен труд.<br>**(2)** Алинея 1 се прилага за всички възнаграждения, плащани пряко или непряко, в брой или в натура, независимо от срока на трудовия договор и продължителността на работното време.<br>**(3)** Критериите за оценка на труда при определяне на трудовите възнаграждения и оценката на трудовото изпълнение са еднакви за всички работници и служители и се определят с колективните трудови договори или с вътрешните правила за работната заплата, или с нормативно установените условия и ред за оценяване на служителите в държавната администрация без оглед на признаците по чл. 4, ал. 1.<br><br>**Чл. 15. (1)** Работодателят предоставя на работниците и служителите равни възможности без оглед на признаците по чл. 4, ал. 1 за професионално обучение и повишаване на професионалната квалификация и преквалификация, както и за професионално израстване и израстване в длъжност или ранг, като прилага еднакви критерии при оценка на дейността им.<br><br>**Чл. 36.** Синдикалните, съсловните и другите професионални организации и организациите на работодатели не могат да поставят изисквания за записване, членуване и участие в дейността им на основата на признаците по чл. 4, ал. 1, освен изискванията за образование в случаите на съсловни и професионални организации.<br><br>**Чл. 37. (1)** Не се допуска отказ от предоставяне на стоки или услуги, както и предоставянето на стоки или услуги от по-ниско качество или при по-неблагоприятни условия, на основата на признаците по чл. 4, ал. 1.<br><br>**ЗНЗ** | |

| | | |
|---|---|---|
| | **Чл. 18. (3)** Правата по тази глава могат да упражняват и:<br>1. чужденците с разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България;<br>2. лицата, на които е предоставено право на убежище;<br>3. лицата, на които е предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут;<br>4. лицата, за които това е предвидено в международен договор, по който Република България е страна;<br>5. лицата - граждани на трети държави, които са членове на семейство на български граждани или на граждани на държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;<br>6. членовете на семейството на чужденци, получили разрешение за дългосрочно пребиваване;<br>7. притежателите на синя карта на ЕС, останали без работа в рамките на три месеца или желаещи да сменят работодателя си.<br><br>**Чл. 23.** При обявяване на работните места работодателите нямат право да определят условия по признак пол, възраст, народност, етническа принадлежност и здравословно състояние. Изключения се допускат само по отношение на пол, възраст и намалена работоспособност, когато вследствие на естеството на работата полът, съответно възрастта или здравословното състояние, представлява съществен елемент от нея. | |
| 2. Държавите членки могат да ограничат равното третиране:<br>а) съгласно параграф 1, буква в), като:<br>i) ограничат неговото прилагане до работници от трети държави, които са трудово заети или са били трудово заети и са регистрирани като безработни;<br>ii) изключат работниците от трети държави, които са приети на територията им в съответствие с Директива (ЕС) 2016/801;<br>iii) изключат стипендиите и заемите за обучение и издръжка или други безвъзмездни средства и заеми;<br>iv) установят специални предварителни изисквания, включително владеене на език и заплащане на такси за обучение, в съответствие с националното право, по отношение на достъпа до висше образование, образование след завършено средно образование и | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 49.** (3) В обхвата на ал. 2, т. 5 не се включват семейните надбавки и обезщетенията при безработица, когато разрешението се издава за заетост с продължителност до 9 месеца. | **Пълно** |

| | | |
|---|---|---|
| обучение и професионално образование и обучение, което не е пряко свързано с конкретната трудова дейност;<br>б) като ограничат правата на работници от трети държави съгласно параграф 1, буква д), но не ограничават такива права за онези работници от трети държави, които са трудово заети или са били трудово заети за минимален срок от шест месеца и са регистрирани като безработни.<br>Освен това държавите членки могат да решат, че параграф 1, буква д) във връзка със семейните обезщетения не се прилага за граждани на трети държави, получили разрешение за работа в държава членка за срок до шест месеца, за граждани на трети държави, приети с цел обучение, или за граждани на трети държави, на които се разрешава да работят въз основа на виза;<br>в) съгласно параграф 1, буква е), по отношение на данъчните облекчения, като ограничат прилагането му до случаи, при които регистрираното или обичайното местопребиваване на членовете на семейството на работник от трета държава, за които този работник от трета държава подава заявление за облекчения, е на територията на съответната държава членка;<br>г) съгласно параграф 1, буква ж), като:<br>i) ограничат прилагането му до работниците от трети държави, които са трудово заети;<br>ii) ограничат достъпа до жилищно настаняване, с изключение на наемането на частни жилища, в рамките, предвидени в националното право.<br>3. Предвиденото в параграф 1 право на равно третиране не засяга правото на държавата членка да отнеме или да откаже да поднови разрешение за пребиваване, издадено в съответствие с настоящата директива, разрешение за пребиваване, издадено за цели, различни от работа, или друг вид разрешение за работа в държава членка.<br>4. Работници от трети държави, които се преместват в трета държава, или преживелите ги лица, пребиваващи в трета държава, чиито права произтичат от тези на работника, получават законоустановени пенсии във връзка със старост, инвалидност и смърт, които се основават на предишната заетост на тези работници и са придобити в съответствие със законодателството, посочено в член 3 от Регламент (ЕО) № 883/2004, при същите условия и в същия размер като гражданите на съответните държави членки, когато се преместват в трета държава. | | |

| | | |
|---|---|---|
| **Член 13**<br>*Мониторинг, оценка, инспекции и наказания*<br>1. Държавите членки предвиждат мерки за предотвратяване на евентуални злоупотреби и за налагане на наказания за нарушения от страна на работодателите на националните разпоредби за равно третиране, приети съгласно член 12. Мерките включват мониторинг, оценка и когато е подходящо – инспекции, по-специално в секторите, за които е установено, че са свързани с висок риск от нарушения на трудовите права, в съответствие с националното право или административна практика.<br>2. Държавите членки предвиждат наказания за работодателите, които не са изпълнили задълженията си съгласно настоящата директива. Тези наказания трябва да са ефективни, пропорционални и възпиращи.<br>3. Държавите членки гарантират, че службите, които отговарят за провеждането на инспекции по труда, или други компетентни органи и – когато е предвидено в националното право за гражданите на държавите членки – организациите, представляващи интересите на работниците, получават достъп до работното място. Когато работодателя предоставя настаняване и когато това е предвидено в националното право за гражданите на държавата членка, достъпът до работното място включва достъп до това настаняване, при условие че работникът от трета държава е съгласен да бъде даден такъв достъп. | **Чл. 75.** (1) На физически и/или юридически лица, които не изпълнят задължително предписание на контролните органи по чл. 72, ал. 1, се налага глоба, съответно имуществена санкция в размер от 766,94 до 5 112,92 евро, а при повторно нарушение - от 1 533,87 до 10 225,84 евро.<br>(2) На работодател, длъжностно лице или физическо лице, на местно лице, приело на работа командировани или изпратени работници и служители от държавите - членки на Европейския съюз, или от трети държави, което противозаконно пречи на контролните органи да изпълнят служебните си задължения, се налага глоба, съответно имуществена санкция в размер от 5 112,92 до 10 225,84 евро, ако не подлежи на по-тежко наказание.<br><br>**Чл. 75а.** (1) Чужденец - гражданин на трета държава, който предоставя работна сила или е приет като командирован или изпратен в Република България в рамките на предоставяне на услуги без съответното разрешение или регистрация в Агенцията по заетостта, се наказва с глоба от 255,65 до 2 556,46 евро.<br>(2) Наказанието по ал. 1 се налага и на работодател - физическо лице, за което чужденец предоставя работна сила или е приело законно пребиваващи чужденци - граждани на трети държави, без съответното разрешение или регистрация в Агенцията по заетостта, а на работодател - юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер от 1 022,58 до 5 112,92 евро, освен ако не подлежи на по-тежко наказание.<br>(3) (Изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г., в сила от 01.06.2021 г.) Наказанието по ал. 1 се налага и в случаите, когато се извършва трудова дейност при условията на чл. 24, ал. 2 от чужденец, който притежава виза за краткосрочно пребиваване на основание, различно от сезонна работа.<br>(4) Когато нарушенията по ал. 1 и 2 са извършени повторно, се налага глоба от 511,29 до 5 112,92 евро, а на юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 2 045,17 до 20 451,68 евро.<br>(5) Наказанията по ал. 1 и 2 се налагат и в случаите, когато се предоставя работна сила при условията на чл. 8, ал. 1 от чужденец, който няма право на достъп до пазара на труда.<br>(6) Наказанията по ал. 2, 4 и 5 се налагат на работодателя за всеки незаконно нает законно пребиваващ чужденец. | |

| | | |
|---|---|---|
| | **Чл. 76.** (1) (Отм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 23.05.2018 г.)<br>(2) На местно лице, приело на работа командирован или изпратен работник или служител от друга държава - членка на Европейския съюз, държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Швейцария, или работник или служител от трета държава, което наруши условията и реда за командироване или изпращане в рамките на предоставяне на услуги, се налага глоба, съответно имуществена санкция в размер 2 556,46 евро, за всеки чужденец, а за повторно нарушение - от 2 556,46 до 5 112,92 евро.<br>(3) На работодател, който не е декларирал в Агенцията по заетостта в законоустановения срок наемането на работа на граждани на трети държави, които не са получили разрешение за постоянно пребиваване на територията на Република България и са членове на семейство на български граждани или на граждани на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с Европейския съюз имат право на свободно движение, се налага глоба, съответно имуществена санкция в размер 1278,23 евро, а при повторно нарушение - от 1 278,23 до 2 556,46 евро.<br><br>**Чл. 77.** (1) Работодател - физическо лице, който наруши забраната на чл. 13, ал. 1, се наказва с глоба от 383,47 до 3 834,69 евро, освен ако не подлежи на по-тежко наказание.<br>(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено от работодател - юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер от 1 533,87 до 15 338,76 евро.<br>(3) Когато нарушенията по ал. 1 и 2 са извършени повторно, се налага глоба от 766,94 до 7 669,38 евро, а на юридическите лица се налага имуществена санкция от 3 067,75 до 30 677,51 евро.<br>(4) Наказанията по ал. 1 - 3 се налагат на работодателя за всеки нает незаконно пребиваващ чужденец.<br>(5) Работодателите по ал. 2 не могат да участват в мерките за насърчаване на заетостта по Закона за насърчаване на заетостта за период една година от констатиране на нарушението. | |

| | | |
|---|---|---|
| | **Чл. 78.** (1) В случаите, когато за нарушение на този закон не е предвидено друго наказание, на виновните лица се налага глоба или имуществена санкция в размер от 766,94 до 7 669,38 евро.<br>(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, се налага глоба или имуществена санкция в размер от 2 556,46 до 10 225,84 евро. | |
| **Член 14**<br>*Улесняване на подаването на жалби и правна защита*<br>1. Държавите членки гарантират, че са налице ефективни механизми, чрез които работниците от трети държави могат да подават жалби срещу своите работодатели:<br>а) пряко;<br>б) чрез трети лица, които в съответствие с предвидените в тяхното национално право критерии имат законен интерес от гарантиране спазването на настоящата директива и националните разпоредби, приети в съответствие с настоящата директива; и<br>в) чрез компетентен орган на държавата членка, когато това е предвидено в националното право.<br>2. Държавите членки гарантират възможност за третите лица, посочени в параграф 1, буква б), да участват от името на работник от трета държава или в негова подкрепа, със съгласието на този работник от трета държава, във всяко административно или гражданско производство, имащо за цел осигуряване на спазването на настоящата директива и на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива.<br>3. Държавите членки гарантират, че работниците от трети държави имат еднакъв достъп като гражданите на държавата членка, в която пребивават, по отношение на:<br>а) мерките за защита от уволнение или друго неблагоприятно третиране от работодателя като реакция срещу подаване на жалба в рамките на предприятието;<br>б) всички съдебни производства, имащи за цел осигуряване на спазването на настоящата директива и на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива. | | |
| **ГЛАВА IV**<br>*ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ* | n/a | |

| | | |
|---|---|---|
| **Член 15**<br>*По-благоприятни разпоредби*<br>1. Настоящата директива се прилага, без да се засягат по-благоприятните разпоредби на:<br>а) правото на Съюза, включително двустранни и многостранни споразумения между Съюза или Съюза и неговите държави членки, от една страна, и една или повече трети държави, от друга страна; както и<br>б) двустранни или многостранни споразумения между една или повече държави членки и една или повече трети държави.<br>2. Настоящата директива не засяга правото на държавите членки да приемат или да запазват разпоредби, по-благоприятни за лицата, към които тя се прилага. | | |
| **Член 16**<br>*Информация за обществеността*<br>Всяка държава членка създава условия за лесен достъп на обществеността до редовно актуализирана информация, включително чрез източници, достъпни в съответните трети държави:<br>а) относно условията за прием и пребиваване на нейна територия на граждани на трети държави с цел работа;<br>б) относно всички документални доказателства, необходими за подаване на заявлението за единно разрешение;<br>в) относно условията за влизане и пребиваване, включително правата, задълженията и процедурните гаранции на гражданите на трети държави и на членовете на техните семейства. | n/a | |
| **Член 17**<br>*Докладване*<br>1. Комисията докладва периодично относно прилагането на настоящата директива в държавите членки на Европейския парламент и на Съвета, като първият доклад се представя не по-късно от 21 май 2029 г., и предлага измененията, които счита за необходими.<br>2. За първи път не по-късно от 30 юни 2028 г. и ежегодно след това държавите членки изпращат на Комисията (Евростат) статистическа информация за броя на гражданите на трети държави, които са кандидатствали за единно разрешение, на които е издадено | **ЗТМТМ**<br>**Чл. 66.** (1) На всеки три години Република България представя доклад на Европейската комисия за прилагането на директивите в областта на трудовата миграция и трудовата мобилност, в които това е предвидено.<br>(2) Докладът по ал. 1 включва и подробна оценка на правилното функциониране на схемата за мобилност в рамките на Европейския съюз, на възможните злоупотреби с тази схема, както и на взаимодействието ѝ с достиженията на правото от Шенген. | |

| | | |
|---|---|---|
| единно разрешение и чието единно разрешение е подновено или отнето през предходната календарна година, в съответствие с Регламент (ЕО) № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета (25). Тази статистическа информация се отнася до референтни периоди от една календарна година с разбивка по вид решение, основание на решението, срок на валидност на разрешенията, гражданство, пол и възраст и ако има такава информация – професия, и се предава в срок от шест месеца след края на референтния период. | | |
| **Член 18**<br>*Транспониране*<br>1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 2, точка 2, член 3, параграфи 2 и 5, член 4, параграфи 1, 2 и 4, член 5, параграфи 2, 3 и 4, член 6, параграф 1, член 7, параграф 1, член 8, параграфи 2, 3 и 4, членове 9 и 10, член 11, параграф 1, буква г) и параграфи 2—6, член 12, параграф 1, букви а), б), ж) и з) и параграф 2, буква г), точка ii), членове 13, 14, 16 и 17 до 21 май 2026 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби. Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те включват също така уточнение, че позоваванията в действащите законови, подзаконови и административни разпоредби на директивата, отменена с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Условията и редът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки.<br>2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива. | **ЗТМТМ**<br>**Допълнителни разпоредби**<br>**§ 2.** С този закон се въвеждат изисквания на:<br>7. Директива 2011/98/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава-членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава-членка (ОВ, L 343/1 от 23 декември 2011 г.); | **Пълно** |
| **Член 19**<br>*Отмяна*<br>Директива 2011/98/ЕС се отменя, считано от 22 май 2026 г., без да се засягат задълженията на държавите членки относно срока за транспониране в националното законодателство на директивата, посочен в приложение I. | | |

| | | |
|---|---|---|
| Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение II. | | |
| **Член 20**<br>*Влизане в сила и прилагане*<br>Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в Официален вестник на Европейския съюз.<br>Член 1, член 2, точки 1, 3 и 4, член 3, параграфи 1, 3 и 4, член 4, параграфи 3 и 5, член 5, параграф 1, член 6, параграф 2, член 7, параграф 2, член 8, параграф 1, член 11, параграф 1, букви а), б) и в), член 12, параграф 1, букви в)- е), параграф 2, букви а), б) и в) и буква г), точка i) и параграфи 3 и 4 и член 15 се прилагат от 22 май 2026 г. | n/a | |
| **Член 21**<br>*Адресати*<br>Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите. | n/a | |